

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

Izveštaj o radu

Krovne organizacije mladih Srbije

za period mart 2019. – avgust 2020. godine

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Programske celine.....	4
a. Nacionalni program	4
CILJ 1: Unapređenje aktivnog učešća mladih u procesima donošenja odluka	4
CILJ 2: Unapređenje sistemske brige o mladima i poboljšanje međusektorske saradnje	13
b. Lokalni program.....	20
CILJ 1: Unapređenje aktivnog učešća mladih u procesima donošenja odluka	20
CILJ 2: Unapređenje sistemske brige o mladima	23
c. Međunarodni program	25
CILJ 1: Razvoj politika i programa za mlade i umrežavanje aktera omladinske politike na svim nivoima	25
CILJ 2: Unapređenje kapaciteta KOMS i drugih aktera u oblasti omladinske politike kroz razmenu iskustva i primere dobre prakse iz međunarodnog konteksta	32
d. Program jačanja kapaciteta	34
CILJ 1: Unapređenje rada KOMS mreže kroz jačanje organizacionih i komunikacionih kapaciteta	34
CILJ 2: Unapređivanje kapaciteta organizacija članica KOMS	36
e. Održivi razvoj	38
CILJ 1: Unapređenje aktivnog učešća mladih u procesima donošenja odluka	38
CILJ 2: Unapređenje sistemske brige o mladima i poboljšanje međusektorske saradnje	40
3. Ostale tekuće aktivnosti i događaji	42
4. Vidljivost Krovne organizacije mladih Srbije	43
5. Sekretarijat i konkursi za radna mesta.....	49
6. Rad upravnog odbora	52

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

1. Uvod

Krovna organizacija mladih Srbije (u nastavku KOMS) realizovala je Godišnji plan rada za 2019. godinu kroz sprovođenje aktivnosti koje su, radi lakšeg praćenja ostvarivanja rezultata, strukturirane u okviru četiri programa, u zavisnosti od nivoa realizacije:

1. Lokalni program
2. Nacionalni program
3. Međunarodni program
4. Program jačanja kapaciteta

U okviru Godišnjeg plana rada KOMS za 2019. godinu postavljena je i posebna dodatna i pilot programska celina, Održivi razvoj.

U okviru gorepomenutih programa, nivoa delovanja i vrste krajnjih korisnika programa, KOMS se fokusirao u prethodnoj godini na šest tematskih oblasti predviđenih Godišnjim planom rada za 2019. godinu, i to:

1. Aktivno učešće mladih
2. Zapošljivost mladih
3. Bezbednost mladih
4. Obrazovanjemladih
5. Informisanje i medijska pismenost mladih
6. Socijalna uključenost, ravnopravnost i inkluzivno društvo

Sve navedene programe i tematske oblasti, KOMS je u 2019. godini realizovao kroz 20 projekata, od čega 18 projekata kao nosilac. Godišnji plan rada KOMS-a tokom 2019. godine i 2020. godine realizovali su Generalni sekretar KOMS-a i Sekretarijat KOMS-a, kao i Upravni odbor KOMS.

Izveštaj o radu KOMS-a strukturiran je prema postavljenim indikatorima u okviru Godišnjeg plana rada koji mere ostvarenost postavljenih rezultata koji su formulisani u zavisnosti od nivoa upravljanja.

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

2. Programске celine

a. Nacionalni program

CILJ 1: Unapređenje aktivnog učešća mladih u procesima donošenja odluka

REZULTAT 1: Postoje kvalitetni mehanizmi (*javne politike, tela, zakoni, planovi i izveštaji i drugo*) za ravnopravan dijalog mladih i donosioca odluka

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. **Novi mehanizmi - postoje barem 2 nova mehanizma za aktivno učešće mladih**

KOMS je u izveštajnom periodu u potpunosti ispunio definisan indikator i pokrenuo nekoliko novih mehanizama za aktivno učešće mladih, zagovarao proces uspostavljanja i primene mehanizama ka ključnim donosiocima odluka u oblasti omladinske politike.

Uvođenje mehanizama EU dijaloga sa mladima na nacionalnom nivou

U toku 2019. i 2020. godine održavani su sastanci neformalne radne grupe za strukturirani dijalog, EU dijalog sa mladima, metodologiji koja se sprovodi u državama članicama Evropske unije u oblasti omladinske politike. Sastanci su održavani radi pripreme učešća delegatkinja Srbije na EU omladinskim konferencijama, podrške za formalno osnivanje Radne grupe u okviru Saveta za mlade Vlade Republike Srbije, zagovaranja za učešće predstavnika/ca RS na konferencijama, uprkos statusu nečlanice, itd. U radu grupe aktivno je učestvovalo 5 aktera omladinske politike u formulisanju stavova za konferenciju. U avgustu 2019. godine KOMS je izradio dokument preseka stanja u procesu uspostavljanja strukturiranog dijaloga/EU dijaloga sa mladima, na inicijativu Tempus Fondacije a za potrebe YouthWiki poglavlja o participaciji.

KOMS je formalno pokrenuo inicijativu za uspostavljanje Nacionalne radne grupe za strukturirani dijalog u okviru Saveta za mlade Vlade Republike Srbije u toku 2019. godine. Inicijativu je predstavio generalni sekretar Stefan Đorđević na XI sednici Saveta, 21. maja 2019. Na XII sednici Saveta za mlade Vlade Republike Srbije, u novembru 2019. godine usvojena je inicijativa KOMS-a za formiranje Nacionalne radne grupe za EU dijalog sa mladima, kao stalnog stručnog tima Saveta. Sednici su prisustvovali Miljana Pejić, Samedin Rovčanin i Stefan Đorđević. Nakon XII sednice Saveta za mlade Vlade Republike Srbije, kontaktirani su partneri KOMS-a kako bi delegirali članove/ce radne grupe. Dopis sa delegiranim članicama dostavljen je Ministarstvu omladine i sporta u decembru. Početkom 2020. godine kreiran je i nacrt Pravilnika o radu ove radne grupe, a formalno osnivanje očekuje se na narednoj sednici Saveta koja usled vanrednog stanja i proglašavanja pandemije COVID-19 nije održana u 2020. godini.

Dijalog mladih sa institucijama

Sa ciljem uspostavljanja kontinuiranog godišnjeg programa u okviru kojeg bi na ravnopravnoj osnovi učestvovali mladi i najviši donosilac odluka – predsednik/ca Vlade, u toku 2019. godine održano je više sastanaka sa Kabinetom premijerke Ane Brnabić. Prvi Dijalog održan je u decembru 2019. godine (više o događaju u okviru Cilja 2), a događaj je ispraćen i dodatnim sastancima KOMS tima sa Kabinetom u 2020. godini kako bi se dogovorile konkretne aktivnosti u operacionalizaciji preporuka mladih u 3 tematske oblasti dijaloga (zapošljavanje, stanovanje za mlade, pitanja prostora i programa za mlade koji se nude na lokalnom nivou). U avgustu su pokrenute i prve aktivnosti za realizaciju drugog Dijaloga sa predsednikom/com Vlade, raspisan je javni poziv za učesnike/ce događaja, a informisana je i Vlada u tehničkom mandatu, kao i Predsednik Republike o nameri Krovne organizacije mladih Srbije.

KOMS je u 2020. godini pokrenuo i inicijativu za uspostavljanje dijaloga mladih sa resornim ministrom, koja je u načelu i prihvaćena i za čiju realizaciju se čeka sastav Vlade nakon izbora 2020. godine.

Kokus i odbor u Narodnoj skupštini

U martu 2020. godine, KOMS tim organizovao je Konferenciju za medije kako bi najavio monitoring izbora 2020. godine na nacionalnom nivou i zagovaračku inicijativu za formiranje Skupštinskog odbora/kokusa za mlade. Nakon održanih izbornih radnji u 2020. godini, ostvareni su kontakti sa mladim narodnim poslanicima/ama u novom sazivu parlamenta i započet je dijalog sa mladim poslanicima/ana sa ciljem inkorporiranja agendi za mlade u njihov rad u parlamentu i smanjivanja jaza mladih i njihovih predstavnika/ca.

Pokreni promene – platforma dijalog.rs

Aktivistička inicijativa *Pokreni promene*, preko platforme dijalog.rs, pokrenuta je na početku 2019. godine. Tokom marta 2019. planiran je KOMS karavan i pripremana je platforma dijalog.rs. Postojeća platforma modifikovana je (programerski i sadržajni deo) kako bi bila prilagođena za inicijative mladih. Urađen je tekst za flajer, za platformu, okvir razgovora tokom karavana, tekst za vodič kroz inicijativu. Tokom aprila održane konsultacije sa programerom za unapređenje sekcije na platformi dijalog.rs – Pokreni promene. Platforma je osposobljena kako bi mogla biti ubuduće korišćena kao mehanizam aktivnog učešća mladih, preko koje zainteresovani aktivisti/kinje mogu da prikupljaju podršku za svoje inicijative. Nakon unapređenja platforme dijalog.rs i sekcije za pokretanje promena, administrirane su tri pristigle prijave mladih preko platforme. Pristigle inicijative su tehnički upodobljene i dostupne preko platforme.

COVID-19 izazovi i reakcija

16. marta u Ministarstvu omladine i sporta, resorni ministar Vanja Udovičić održao je koordinativni sastanak sa saradnicima i predstavnicima/ama Krovne organizacije mladih Srbije, Nacionalne asocijacije praktičara/ki omladinskog rada, Nacionalne asocijacije kancelarija za mlade, OPENS - a, Mladih istraživača Srbije, Studentske konferencije univerziteta Srbije i Saveza izviđača Srbije, kako bi se razmatrali kapaciteti omladinskog sektora za podršku u realizaciji mera Vlade Republike Srbije tokom vanrednog stanja.

Krovna organizacija mladih Srbije u toku vanrednog stanja slala je upite kriznom štabu o položaju mladih volontera/ki za vreme trajanja pandemije, na šta nije dobijen odgovor. Krovna organizacija mladih Srbije poslala je upit Vladi i stručnom

kriznom štabu o položaju volontera/ki u toku vanrednog stanja o broju volontera koji se odazvao na apel institucija i njihove starosne i rodne strukture, postojanju podataka o tome koliko se volontera zarazilo prilikom obavljanja volonterskih zadataka. Odgovor od strane od Vlade i stručnog štaba nije pristigao. KOMS je apelovao i da se preduzimaju sve mere za zaštitu volontera i volonterki i vrši redovan nadzor poštovanja protokola i drugih mera i obaveza organizatora volontiranja prema volonterima i volonterkama.

2. Kvalitet postojećih mehanizama – postojeći mehanizmi ispunjavaju standard Evropskog omladinskog foruma (najmanje 5 ispunjava od najmanje 10 testiranih)

Postavljeni indikator delimično je ispunjen. Kroz pokretanje inicijative za New Deal – Novu viziju omladinske politike, KOMS tim je pokrenuo proces analize kvaliteta postojećih mehanizama i uopšte stanja omladinske politike u Republici Srbiji. Izrađen je predlog za Novu viziju omladinske politike u Srbiji, a kroz redovne sastanke sa ministrom Vanjom Udovičićem planirana je i konkretizacija zajedničkih aktivnosti s ciljem efikasnog i sveobuhvatnog daljeg unapređenja svih aspekata od značaja za održivost i razvoj realizacije omladinske politike u Srbiji. Više o New Deal procesu u Cilju 2 Nacionalnog programa.

Uspostavljeni mehanizmi Krovne organizacije mladih Srbije praktikovani su, vrednovani i unapređivani u 2019. i 2020. godini. Inicirane u januaru i promovisane u februaru 2019., sprovedene su javne konsultacije za unapređenje konkursa Ministarstva omladine i sporta preko platforme dijalog.rs. – Korišćenje onlajn mehanizma uspostavljenog u procesu uvođenja strukturiranog dijaloga u januaru. Drugu godinu za redom, zaključci sa konferencije "Erasmus+ otvara vrata" okačeni su na sajtu dijalog.rs i pokrenut je proces javnih konsultacija i prikupljanja dodatnog inputa za finalizaciju preporuka. Kroz učešće na EU omladinskim konferencijama i učešće u okviru Evropskog omladinskog foruma, KOMS predstavnici su se upoznavali sa standardima i primerima dobre prakse u oblasti omladinske politike (više detalja u delu o međunarodnoj saradnji).

REZULTAT 2: Mladi su informisani i osnaženi da koriste mehanizme učešća u donošenju odluka

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Osnaženi mladi – najmanje 150.000 mladih informisano o mehanizmima, dok je najmanje 100 mladih osnaženo da učestvuje u procesima donošenja odluka

Indikator je u potpunosti ostvaren kroz realizaciju nekoliko programa za razvoj kapaciteta mladih i subjekata omladinske politike za unapređivanje položaja mladih. KOMS je kroz ovu programsku celinu saradivao sa različitim akterima – mladima iz političkih partija, udruženja mladih i za mlade, mladim pojedincima/kama i drugim subjektima omladinske politike.

Ukupno **osnaženo 35 mladih** iz političkih partija kroz 2 realizovane obuke: „Veštine debatovanja i javni nastup” u Vršcu, 15 – 17. marta 2019.godine i 12-14. jula 2019.

U 2019. godini realizovan je i prvi omladinski kamp za najmlađe mlade (uzrasta od 15 do 20 godina), u saradnji sa medijskim partnerima i medijskim savezima (Asocijacija medija i Lokal Press), uz partnerstvo sa DW Akademijom. Uspešno je realizovan omladinski kamp na Young Media projektu **za 60 mladih** uzrasta od 16 do 20 godina. Na početku avgusta urađena je selekcija KOMS učesnika/ca, a logistički komunicirano sa svim grupama. Kroz ulogu gostujućih predavača/ica kampa, ostvarena je saradnja sa brojnim pojedincima i organizacijama KOMS-u a oblasti medija i informisanja. Nastavljena je dobra saradnja sa CRTA-om, kroz gostujuće predavanje i predstavljanje DemFesta i mogućnosti uključivanja mladih. Pripremljena je i anketa za mlade, kao uvod u kampanje i očekivanja mladih od političara i izbora 2020.

KOMS **je za 16 mladih** realizovao i trening o informacionoj i medijskoj pismenosti mladih u julu 2019. godine. Osnaženo je 16 mladih za unapređenje medijske i informacione pismenosti mladih i za dalju edukaciju vršnjaka o medijskoj pismenosti. Do kraja 2019. godine, sprovedeno je 15 inicijativa mladih polaznika/ca širom Srbije.

Realizovan je celokupni program za treću generaciju Akademije omladinske politike. Urađena je evaluacija celokupnog programa druge Akademije omladinske politike na početku 2019. godine, kako bi se kreirao unapređen program za novu generaciju. Evaluacioni upitnik je obuhvatio pitanja o programu i organizaciji i realizaciji ovogodišnjeg AOP-a. Prikupljene su i preporuke i sugestije za unapređenje Akademije. U martu 2019. izrađen je predlog programa sledeće Akademije omladinske politike na osnovu evaluacija prethodnih polaznika i polaznica Akademije. Javni poziv za treću generaciju objavljen je 28. oktobra, a program je sproveden kroz realizaciju 4 modula Akademije. Polaznici treće generacije učestvovali su i u realizaciji Dijaloga sa premijerkom. Nakon završenog javnog poziva, komisija KOMS-a je izvršila selekciju kandidata/kinja za treću generaciju Akademije omladinske politike. Sa svim odabranim polaznicima potpisan je Ugovor o stipendiranju. U okviru četvrtog modula Akademije omladinske politike realizovan je i Dijalog sa premijerkom, a realizovan je i prvi susret generacija AOP-a, krajem decembra u Vrnjačkoj Banji. Dodeljeni su sertifikati **za 20 polaznika/ca AOP**, a umrežene su i generacije AOP kroz održavanje sastanka alumni AOP mreže u decembru 2019. godine u Vrnjačkoj Banji.

KOMS je u februaru 2020. godine realizovao prvu školu jutjuba, osnaživši **12 mladih** uzrasta od 15 do 20 godina za odgovorno kreiranje sadržaja za mlade na YouTube-u. YouTube škola održana je od 3. februara do 10. februara 2020. Tokom 8 dnevnog treninga učesnici su imali prilike da se upoznaju sa sledećim temama: uvod u YouTube, online bezbednost, YouTube hate, Istraživanje YouTube tržišta i teme kanala, NLP i nastup pred kamerom, Društvene mreže – cross promocija YouTube video klipova, Uvod u montažu, Branding i sponzori, Thumbnail, Radionica o opremi, Copyright i fair use, Monetizacija, SEO osnove, YouTube analitika, OBS i Live Snimanje i montaža.

KOMS je podržao i druge aktivnosti osnaživanja mladih, poput događaja koji se realizovao u saradnji sa OPENS: Informativni dan o omladinskoj politici u Novom Sadu, 18. oktobra 2019. godine, kada su i promovisani primeri dobre prakse u oblasti aktivnog učešća.

Više od 150.000 mladih je informisano o gore opisanim aktivnostima, čime je ispunjen postavljeni indikator, a detalji o vidljivosti dostupni su u posebnom odeljku koji obrađuje doseg i domet KOMS programa u oblasti aktivnog učešća.

- 2. Uključeni mladi** – povećanje broja mladih koji koriste mehanizme učešća za najmanje 5%
- 3. Realizovani edukativni sadržaji** – najmanje 30 radionica, sastanaka, seminara i drugo

KOMS je u izveštajnom periodu ispunio indikator od najmanje 30 različitih događaja u oblasti aktivnog učešća mladih u procesima donošenja odluka. Ne postoje informacije o povećanju broja mladih koji koriste mehanizme učešća, s obzirom da nema referentne tačke niti procene efekta mera koji su akteri omladinske politike, a i KOMS sproveli. U nastavku su opisane grupe aktivnosti koje je KOMS sproveo za ostvarenje ovog rezultata.

U saradnji sa Savetom mladih iz političkih partija, u prvoj polovini 2019. godine, pripremljena je i uspešno organizovana **debata mladih iz političkih partija**, 27. februara 2019. u Centru za kulturnu dekontaminaciju. Debatovalo je 11 debatera, a debata je i strimovana preko fejsbuka. Debatu je preko fejsbuka pratilo oko 2.700 mladih, a ukupno preko društvenih mreža više od 3.000 mladih. Uspešno je realizovana i treća debata mladih iz političkih partija na temu „Učešće žena u politici“, 24. aprila u Centru za kulturnu dekontaminaciju. Debata je uživo prenošena preko FB profila KOMS-a. Link debate je preko FB dosegao 17.987 mladih. Realizovana je i treća debata mladih iz političkih partija – U susret izborima 2020. godine – ima li demokratije u Srbiji, 4. septembra 2019. Realizovani su i okrugli stolovi podmladaka političkih partija u Nišu, 19. decembra na temu Mladi u izbornoj 2020. godini. Na sastanku su predstavljeni ključni nalazi svih istraživanja u oblasti političke participacije mladih, najavljene su zagovaračke kampanje KOMS-a za skupštinski odbor i kokus za mlade, a razgovaralo se i o potencijalnim aktivnostima KOMS-a sa podmlacima u manjim gradovima u Srbiji. 15 mladih iz političkih partija učestvovalo u dijalogu. Debata je strimovana uživo preko KOMS fejsbuka, a učestvovalo je i više od 10 mladih iz političkih partija u debati. Održan i sastanak Saveta podmladaka političkih partija, 3. februara 2020. Savet je podržao inicijativu KOMS-a da se promovišu mladi tokom izborne kampanje 2020. godine kao i da se zagovara formiranje Odbora za mlade u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

Uspostavljena i realizovana saradnja sa Asocijacijom medija u realizaciji treninga za mlade novinare/ke „**Kako izveštavati o izborima**“, 16. maja 2019. KOMS je delegirao mlade iz Saveta političkih partija za praktične vežbe na treningu, predstavio ključne rezultate istraživanja o medijskoj pismenosti mladih i aktivnom učešću. KOMS učestvovao i u moderaciji 2 sesije treninga radi boljeg razumevanja aktivnog učešća mladih.

KOMS je proširio mrežu saradnika i saradnica za **realizaciju fokus grupa** na projektu Young Media. Budući da program sprovodi kontinuirano već treću godinu, KOMS je unapredio program evaluacije medijskog sadržaja za mlade i realizovao evaluacioni proces za 2 medija: Radio-televiziju Vojvodine i portal Vugl. U aprilu je održana obuka na kojoj je osnaženo 10 mladih za unapređenje sadržaja za mlade. Fokus grupe za emisiju RTV-a „Pomeri po meri“ sprovedene su u maju 2019. godine u 8 gradova Srbije. Ukupno je organizovano 10 fokus grupa, sve su sprovedene u dogovorenom roku i na unapred dogovoren način. Više od 50 mladih uključeno u proces evaluacije medijskog sadržaja kreiranog za njih. Organizovan je i održan evaluacioni sastanak za realizaciju I ciklusa fokus grupa, 5. juna 2019. u Beogradu. Sastanku su prisustvovali moderatori fokus grupa, predstavnici RTV-a, DWA i KOMS-a. Zaključci i preporuke mladih prenete su predstavnicima analiziranog medija. Zajednički utisak svih fokus grupa je da su mladi bili oduševljeni što učestvuju u procesu koji uvažava njihovo mišljenje. Realizovane su planirane fokus grupe u saradnji sa moderatorima/kama širom Srbije. Izrađen je i finalni izveštaj za portal Vugl, a na osnovu realizovanih fokus grupa. Realizovan je evaluacioni sastanak 5. novembra u prostorijama KOMS-a, gde je 12 relevantnih organizacija uključeno u evaluaciju. U saradnji sa DWA i Centrom za građansko obrazovanje iz Crne Gore, realizovan je i sastanak radi prenosa metodologije realizacije fokus grupa za evaluaciju medijskog sadržaja za mlade. 30. avgusta 2019. KOMS je održao prezentaciju metodologije Centru za građansko obrazovanje, kao i konsultativni sastanak sa RTCG-om. Dat je doprinos izradi metodologije za realizaciju fokus grupa i prilagođavanje za evaluaciju YT kanala

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

Hexatorm, podržan od strane Radio Televizije Crna Gora. Komunicirano sa predstavnicima Centra za građansko obrazovanje, RTCG i DWA.

KOMS je učestvovao na **brojnim tribinama i događajima** u ovoj oblasti, a neke od njih su tribina "Kako mladi mogu promeniti nešto u Srbiji" koju je organizovao dnevni list Danas u sklopu Medija marketa u toku Beogradskog sajma knjiga 24. oktobra 2019, gde je više od 100 mladih informisano o mogućnostima za aktivno učešće. 2. oktobra u Novom Sadu održan je sedmi po redu seminar pod nazivom „Dani javnih politika“ u organizaciji Grupe za analizu i kreiranje javnih politika (GAJP), Konrad Adenauer Fondacije u Srbiji i Švajcarske agencije za razvoj i saradnju. Jedna od najznačajnijih tema seminara bila je participacija mladih u procesima donošenja odluka. Igor Stojilović, član Upravnog odbora KOMS učestvovao je na panelu pod nazivom „Participacija mladih u procesima donošenja odluka“ i mladim učesnicima/ama analizirao postojeće stanje u ovoj oblasti. Informisano je više od 50 mladih o stanju omladinske politike u Srbiji.

Pružena operativna i logistička podrška partnerima na YM projektu za **organizaciju Brave New Media foruma**. Napisan i predgovor za publikaciju Asocijacije medija, učešće u razvoju programa BNMF, kao i priprema prezentacija projektnih rezultata koji će biti prezentovane na Forumu. Pružena operativna i logistička podrška partnerima na YM projektu za organizaciju Brave New Media foruma. Učešće u svim danima realizacije Forumu, kroz predstavljanje programa i projektnih rezultata ostvarenih na projektu Young Media. Predstavljeni projektni rezultati na Forumu, pred više od 50 relevantnih institucija i 250 predstavnika/ca mladih.

Kreiranje **edukativnih vebinara i sprovođenje kampanje Ostani kod kuće** i povećanje viber zajednice kreirane od strane Ministarstva omladine i sporta. Vebinari, kao inovativan i kreativan metod edukovanja mladih koji omogućava najvećem broju mladih da učestvuju i proširuju svoje znanje, realizovani su od marta 2020. godine, a u sklopu novih mera usled COVID-19 pandemije. Krovna organizacija mladih Srbije je za vreme vanrednog stanja, kada su mladi bili u kućama, svakog utorka, petka i nedelje realizovala edukativne vebinare na različite teme značajne za mlade. Svaki webinar govorio je o nekoj drugoj temi. Teme koje su bile zastupljene su: preduzetništvo mladih, kreiranje biznis plana, uvod u 3D štampu, 3D modelovanje za početnike, kampanje i plaćene promocije na društvenim mrežama, uvod u ciljeve održivog razvoja, život u skladu sa ciljevima održivog razvoja, mladi i emocionalna pismenost, kreativno preduzetništvo za održivost programa OCD, mladi i zločini iz mrženje, omladinska politika u Srbiji i Evropi, bezbednost mladih i osnovi fotografije. Na ovaj način Krovna organizacija mladih Srbije pružila je mladima koji su vreme provodili u kućama, edukativne sadržaje putem kojih su bili u mogućnosti da uče nove stvari i savladavaju nove veštine. Sve teme koje su odabrane da budu tema vebinara su teme o kojima su mladi želeli da čuju i u kojima su rado učestvovali. Nekoliko dana pre svakog vebinara, oni su najavljivani putem društvenih mreža, KOMS grupe, članica organizacije Krovne organizacije mladih Srbije i drugih kanala komuniciranja. Mladi su se prema interesovanjima prijavljivali za webinar na određenu temu. Nakon prijave mladi su dobijali link koji ih vodi ka webinaru. Veliki broj mladih je iskazao zainteresovanost za učešće i broj prisutnih bio je izuzetno visok. Eksperti su mlade upoznavali sa temom i osnovama iz određene oblasti. Svi učesnici i učesnice imali su priliku da ekspertima postavljaju pitanja i na taj način saznaju šta ih interesuje. Najčešće su na vebinarima učestvovali mladi različitog starosnog uzrasta, interesovanja, geografske zastupljenosti itd. Svi vebinari su snimani i plasirani putem platforme Ostani kod kuće. Takođe, vebinari su deljeni i promovisani putem drugih kanala komunikacije KOMS-a i partnera.

U periodu od 24. do 30. avgusta 11 učesnika/ca digitalne razmene i obuke Moj svet zavisi od nas iz 10 različitih lokalnih zajednica informisani su o različitim nivoima participacije mladih, ključnim akterima, o vezi između različitih aktera u društvu,

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

kao što su mediji, civilno društvo, građani i vlast, ali i o aktivnom učešću mladih u procesima donošenja odluka. Takođe, oni će kroz rad sa svojim mentorima, koji su ujedno i donosioci odluka, saznati i koji su to načini za rešavanje problema na koje mogu uticati, kao i kako da uz njihovo mentorstvo kasnije doprinesu svojoj lokalnoj zajednici.

U kreiranju i realizaciji vebinara angažovani su eksperti iz različitih oblasti. KOMS je takođe angažovao eksperte za izradu špice za vebinare i sprovodio kampanju za povećavanje vidljivosti sajta Ostani kod kuće i viber zajednice Ministarstva omladine i sporta.

KOMS je sproveo ukupno 14 edukativnih vebinara na različite teme, 136.391 je broj mladih koji su informisani o održavanju edukativnih vebinara, 3 kreirana edukativna video snimka na različite teme. 854 mladih prijavljeno je za učešće na vebinarima, a 17 video snimaka sačuvano na KOMS jutjubu i društvenim mrežama i platformi Ostani kod kuće.

KOMS je organizovao i onlajn debatu 4. maja 2020, na **temu Informisanje i volonterizam mladih**. Debata je realizovana za vreme trajanja vanrednog stanja kako bi se skrenula pažnja na kvalitet i ispravnost informacija koje se dobijaju. Realizovana je preko ZOOM platforme i strimovana na facebooku, **vebinar na temu bezbednosti mladih na internetu** 5. juna 2020. u saradnji sa UNITAS fondacijom i dr.

4. Kreirani i promovisani informativni sadržaji – najmanje 100 sadržaja u različitim formama

Kreirano je više od 100 sadržaja, čime je indikator ispunjen, a svi informativni sadržaji promovisani su na različitim kanalima komunikacije KOMS-a i u različitim formama (detalji o dometu u odeljku o vidljivosti). Neke od najvažnijih programskih aktivnosti koje su sprovedene su:

Kampanja **Pričam da te pokrenem**

Inkorporirana u sekciji Pokreni promene sajta dijalog.rs. Kreirani su informativni sadržaji, kao i postovi na društvenim mrežama kako bi mlade podstakli da koriste mehanizme i aktivno učestvuju. Kampanja Pričam da te pokrenem ima za cilj promociju omalbinskog aktivizma. Krovna organizacija mladih Srbije je u stalnoj potrazi za inspirativnim i motivišućim primerima aktivizma mladih koji će podstaći i druge da budu aktivni i učestvuju. Krovna organizacija mladih Srbije pozvala je putem svojih društvenih mreža i kanala komunikacije sve mlade, organizacije/udruženja/grupe da dostave svoje inspirativne priče/primere koje će KOMS dalje plasirati i promovisati. Ukupno je objavljeno 8 priča iz različitih lokalnih zajednica i različitog oblika aktivizma. Ono što je veoma karakteristično za sve jeste da su izazvali veliko interesovanje pratilaca KOMS društvenih mreža. Do mladih je najlakše dopreti kroz primere i na taj način objasniti važnost i neophodnost praktikovanja i promocije aktivizma kod mladih.

Kreirana igrica za mlade - **Postani predsednik**

Igrica je napravljena sa ciljem informisanja mladih o izborima, kampanjama i važnosti korišćenja prava glasa. Aplikacija je kerirana za mlade uzrasta od 16 do 22, u saradnji sa mladim programerima, iskusnim developerima i DW Akademie. Ukupno pokretanja igre: 3603, ukupan broj mladih koji je igru odigrao do kraja: 2174. Zastupljenost lokacija: Beograd 47.4%

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

Centralna i Zapadna Srbija 14.85%, Južna Srbija 16.1%, Kosovo i Metohija 0.42%, Vojvodina 21.23%. Ukupna vidljivost kroz društvene mreže: 45.240 mladih, a procenjena vidljivost kroz druge kanale poput omladinskih medija oko 20.000.

Emisija *Dva lica*

KOMS je osmislio koncept nove emisije i kroz 2019. i 2020. godinu kreirao 7 video materijala, sa različitim akterima na teme od značaja za mlade, udruženja mladih i za mlade i KOMS. KOMS poseduje neophodnu opremu i veštine za snimanje i produkciju emisije, a ovim formatom je kreiran novi mehanizam za promociju uključivanja mladih u javni dijalog.

Informativne sesije – Kafa sa KOMS-om

Nakon proglašenja vanrednog stanja usled pandemije virusa COVID-19, Krovna organizacija mladih Srbije je uvidela potrebu da sve mlade osobe, članove/ice udruženja mladih i za mlade, pojedince, upozna sa aktuelnim temama koje su od velike važnosti za mlade i subjekte omladinske politike. Zbog novonastale situacije ove edukativne sesije realizovane su online putem kako bi što veći broj mladih imao priliku da se upozna sa temama. Teme koje su obrađivane na sesijama su: unapređenje zakonodavnog okvira omladinske politike, Zakon o volontiranju i kako ga unaprediti, inkluzivna omladinska politika, zapošljavanje mladih, bezbednost mladih, lokalna omladinska politika, međunarodna omladinska politika i nacionalna omladinska politika itd.

Sesije su promovisane putem društvenih mreža unapred i učesnici su imali priliku da pre same sesije putem društvenih mreža i drugih kanala komuniciranja dostavljaju svoja pitanja na koja se odgovaralo tokom sesije. Sesije su održavane putem fejsbuk linka uživo a svaki snimak je čuvan i nalazi se među videima na fejsbuk stranici Krovne organizacije mladih Srbije. Svaka sesija imala je po jednog hosta – domaćina koji je govorio na neku od gorenavedenih tema. Za početak, domaćin upozna sve prisutne sa temom i okvirima razgovora a zatim svi učesnici/e imaju mogućnost da postavljaju pitanja ili daju svoje primere/komentare. Ovakav vid komunikacije ispostavio se kao veoma dobar i značajan. Broj učesnika/ca je bio dosta veliki a kako su svi video/uživo snimci ostali sačuvani, brojni su pregledi videa onih koji nisu mogli da događaj prate uživo. Shodno ovome može se zaključiti da su mladi bili veoma zainteresovani za date teme o kojima se razgovaralo. Učesnici/e su se uključivali putem komentarisanja na fejsbuk lajvu, davanjem reakcije na fejsbuku ali i glasanjem putem kratkih upitnika koji su se pojavljivali na ekranu dok domaćin/host govori o temi. Na ovaj način bilo je moguće utvrditi koliko učesnici/e poznaju temu, kakvo je njihovo mišljenje na određene teme kao i da li imaju preporuke za unapređenje određenih oblasti.

48.562 broj mladih informisan putem fejsbuka o edukativnim sesijama, 9.380 broj mladih koji je pogledao video snimke edukativnih sesija, ostvarena interakcija u vanrednom stanju sa mladima i drugim subjektima omladinske politike, mladi uključeni i informisani o programima za mlade koje realizuje Krovna organizacija mladih Srbije ali i drugi relevantni akteri.

Vodič za izveštavanje putem UN mehanizama o pravima mladih

KOMS je sačinio Vodič za izveštavanje putem UN mehanizama o pravima mladih u sklopu projekta koji realizuje sa Beogradskim centrom za ljudska prava i Kancelarijom za ljudska prava.

Young Media Videoteka

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

KOMS je u julu i avgustu 2020. godine učestvovao u kreiranju Young Media Videoteke, koju čini **106 video tutorijala**, potpuno besplatnih i dostupnih mladima, medijskim profesionalcima i nastavnom kadru. Ova videoteka nastala je u godini koju je obeležila pandemija, sa ciljem da se koristi kao materijal u onlajn treninzima i školskoj nastavi, a dostupna je i svima koji žele da se samostalno usavršavaju. Autori video sadržaja su medijski profesionalci i omladinski aktivisti iz cele Srbije.

YouTube kanal: Hiljadu Zato

U avgustu 2020. godine, KOMS je pokrenuo edukativni YouTube kanal: Hiljadu Zato, koji će promovisati edukaciju mladih u oblasti medijske pismenosti, ali i mnoge druge teme od značaja za mlade. U avgustu je kreirano 5 video sadržaja na pomenutom kanalu.

REZULTAT 3: Aktivizam, volonterizam i politička participacija su podržani, prepoznati i priznati od strane mladih, organizacija, medija i institucija.

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Rezultati istraživanja: *Istraživanje će dosegnuti 100.000 mladih, najmanje 10 relevantnih organizacija i institucija, uz najmanje 10 objava u medijima*

Postavljeni indikator ispunjen je u potpunosti, kroz kreiranje više istraživanja na teme koje se tiču aktivizma, volonterizma i političke participacije, realizaciju više promotivnih događaja. U nastavku su događaji i istraživanja koje je realizovala Krovna organizacija mladih Srbije.

Kreiran Zbornik radova – **EU i evropske integracije RS**. Početkom 2019. godine objavljen je konkurs za istraživačke radove kako bi se osnažili mladi istraživači i istraživačice za istraživanje tema u okviru evropskih integracija, čime je afirmisano 12 mladih istraživača/ica.

U februaru je organizovan i **panel „Mladi u medijima”**, na inicijativu alumnista/kinja Akademije omladinske politike. Na panelu su predstavljeni i rezultati istraživanja „Mladi u medijskom ogledalu”, kako bi se naglasila potreba za izveštavanjem o aktivizmu i volonterizmu u novim i tradicionalnim medijima. O panelu se izveštavalo kroz **9 medijskih objava** u tradicionalnim medijima.

U 2019. godini izrađeno je treće istraživanje „**Mladi u medijskom ogledalu**” 2019. Pružena je podrška istraživačima i autoru istraživanja za kontaktiranje relevantnih institucija radi dobijanja relevantnih podataka za istraživanje – 10 institucija bilo uključeno u istraživanje. Poseban deo istraživanja tiče se položaja aktivizma, volonterizma i participacije mladih u medijima.

Izrađena informativna brošura "**Kako komunicirati sa medijima**" u 2019. godini. Fokus grupe za izradu brošure održane su u Nišu 4. juna, Beogradu 10. juna i Novom Sadu 12. juna. Organizovana i finalna fokus grupa za potrebu dopune i izrade brošure „Kako komunicirati sa medijima”, 22. jula 2019. godine u Vrnjačkoj Banji. Brošura je namenjena organizacijama

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

članicama KOMS i drugim udruženjima mladih i za mlade, njihovim članovima/cama koji se bave komunikacijama unutar udruženja. U januaru 2020. godine izrađen priručnik **Metodologija za evaluaciju sadržaja za mlade** na srpskom i engleskom jeziku.

Alternativni izveštaj o položaju i potrebama mladih u Republici Srbiji – KOMS je u toku izveštajnog perioda objavio 2 istraživanja za Međunarodni dan mladih – 2019. i 2020. godine. Oba istraživanja privukla su veliku medijsku pažnju od preko 100 medijskih postova i sa dometom od više od 500.000 mladih.

KOMS je sproveo **Monitoring izborne kampanje** u 2020. godini, a u svrhu promocije kampanje i monitoringa, organizovane su 2 konferencije za medije u martu i junu 2020. godine, koje su doprinele vidljivosti od više od 200.000 mladih i više od 20 medijskih postova. Monitoring su sproveli mladi istraživači i istraživačice sa Fakulteta političkih nauka. Sprovedena su i **Istraživanja o poverenju mladih u institucije** u 2019. godini, kao i **Mladi i preduzetništvo**, izrađeno u 2020. godini, koja još uvek nisu objavljena.

2. Primeri dobre prakse: Najmanje 5 primera promovisano kroz kanale komunikacije KOMS

Kako bi promovisao primere dobre prakse, KOMS je sproveo kampanju *Pričam da te pokrenem*. Krovna organizacija mladih Srbije pozvala je putem svojih društvenih mreža i kanala komunikacije, sve mlade, organizacije/udruženja/grupe da dostave svoje inspirativne priče/primere koje će KOMS dalje plasirati i promovisati.

Ukupno je objavljeno **pet priča** iz različitih lokalnih zajednica i različitog oblika aktivizma. Ono što je veoma karakteristično za sve jeste da su izazvali veliko interesovanje pratioca KOMS društvenih mreža. Do mladih je najlakše dopreti kroz primere i na taj način objasniti važnost i neophodnost praktikovanja i promocije aktivizma kod mladih. Rezultati sprovedene aktivnosti: 5 kreiranih objava na društvenim mrežama, 5 promovisanih primera dobre prakse kada je reč o omladinskoj politici, 59.866 mladih informisano o primerima dobre prakse tj. inicijativama mladih koje su realizovane u lokalnim zajednicama, promovisanje aktivizma i važnosti uključivanja mladih.

KOMS je podržao organizaciju Međunarodne nedelje civilnog društva - ICSW 2019 i učestvovao u organizaciji Youth Assembly, 6 - 7. aprila 2019. godine na Fruškoj Gori. Događaj je ispraćen i na društvenim mrežama KOMS-a. Događaj je okupio više od 1000 aktivista/kinja.

3. Dodeljene nagrade: Po 1 KOMS nagrada za svakog od navedelih aktera

U izveštajnom periodu KOMS nije dodeljivao nagrade akterima omladinske politike.

CILJ 2: Unapređenje sistemske brige o mladima i poboljšanje međusektorske saradnje

REZULTAT 1: Postoji efikasna međusektorska saradnja i sveobuhvatna sistemska briga o mladima

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Pokretanje inicijativa: *Kroz učešće u telima i procesima KOMS pokrenuo najmanje 10 inicijativa za unapređenje sistemske brige o mladima*

Indikator je u potpunosti ispunjen kroz pokretanje različitih inicijativa KOMS-a za unapređenje sistemske brige o mladima.

1. KOMS je pokrenuo inicijativu za formalizaciju **Nacionalne radne grupe za EU dijalog sa mladima**. U pitanju je međusektorsko telo koje bi funkcionisalo u okviru Saveta za mlade Vlade Republike Srbije. Više detalja u Cilju 1 Nacionalnog programa.
2. KOMS je uputio pismo Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i inicijativu da se uključi i doprinese radu novoformiranog **Tima za sprečavanje odliva mozgova**, međusektorskog tela za mlade.
3. Iniciran zahtev KOMS **političkim partijama da kandiduju mlade** na izbornim listama za izbore 2020. KOMS je sproveo u tu svrhu monitoring izborne kampanje, uputio otvoreno pismo političkim partijama i apelovao na uključivanje omladinske agende u izbornoj kampanji i programima partija i koalicija. Na sastancima sa mladima iz političkih partija.
4. **Kokus i odbor za mlade** – KOMS je pokrenuo inicijativu za formiranje posebnog odbora i kokusa za mlade u Narodnoj skupštini.
5. Objavljeno je Saopštenje Krovne organizacije mladih Srbije **povodom nepovoljnog položaja mladih** i omladinskih i organizacija za mlade u Srbiji, 20. juna 2019. Oglašavanje je uzrokovano lošim stanjem omladinske politike na svim nivoima. Povodom Međunarodnog dana mladih, KOMS tim je 12. avgusta 2019. objavio saopštenje za javnost i pokrenuo dijalog. Takođe, povodom objavljivanja rezultata konkursa za sprovođenje NSM i konkursa za stimulisanje zapošljavanja i samozapošljavanja mladih MOS-a, KOMS je objavio reakciju koju je sa članicama mreže podelio. Iniciran je sastanak povodom nepovoljnog položaja mladih i njihovih predstavnika 4. jula u Ministarstvu omladine i sporta. Izraženo je nezadovoljstvo odnosom Ministarstva omladine i sporta prema KOMS-u i udruženjima mladih i za mlade i nepostojanjem sistemske brige za mlade, a zaključci i zahtevi prosleđeni su članstvu putem mejla. KOMS je u julu 2020. sproveo analizu rezultata javnih konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata Ministarstva omladine i sporta i zajedno sa zainteresovanim organizacijama članicama pokrenuo radnu grupu za unapređenje konkursa MOS.
6. Iniciran je **dijalog mladih sa ključnim donosiocima odluka**. Inicijativa je upućena predsedniku i premijerki početkom jula 2019. godine. Održani su sastanci sa kabinetom predsednice Vlade radi sistemskog unapređenja položaja mladih u Srbiji i uloge i negovanja partnerstava države i civilnog sektora u tim procesima. Podršku KOMS inicijativi dala je i predsednica Evropskog omladinskog foruma, zvaničnim dopisom resornom ministru, predsednici Vlade i predsedniku Republike. Tokom oktobra i novembra 2019. održani su konsultativni sastanci sa kabinetom predsednice Vlade kako bi se kreirao tematski program, kreiranje i upućivanje javnog poziva za udruženja mladih i za mlade za Okrugli sto sa premijerkom, kreiranje i upućivanje javnog poziva za udruženja mladih i za mlade da učestvuju u dijalogu mladih sa premijerkom gde bi sa predsednicom Vlade RS razgovarali na tri teme: osamostaljenje mladih, ulazak na tržište i dostojni uslovi rada, sigurni prostori i servisi za mlade. Prvi Dijalog mladih sa premijerkom realizovan je 13. decembra 2019. U

dijalogu su učestvovali akademci/kinje kao i mladi/e članovi/ce organizacija mladih i za mlade. Kreiran je dokument sa zaključcima i preporukama sa Dijaloga, a sa Kabinetom premijerke nastavljena je komunikacija oko realizacije preporuka. Snimak celokupnog događaja nalazi se na KOMS-ovom youtube kanalu.

KOMS je uputio i pismo predsedniku Republike na Međunarodni dan mladih 12. avgusta 2020. godine, sa inicijativom da osigura da predloženi budući mandatar/ka u svoj ekspoziciji i program unese omladinsku komponentu i program za mlade.

7. U avgustu 2019. pokrenut je **New Deal** proces za unapređenje okvira nacionalne omladinske politike. KOMS je oformio Radnu grupu za izradu drafta dokumenta za novu viziju omladinske politike. Osigurano i uključivanje drugih aktera omladinske politike, pre svega NAPOR-a i NKZM-a. KOMS je pokrenuo inicijativu u oktobru: Nova vizija omladinske politike (New Deal) kako bi se ključne promene u omladinskoj politici realizovale u narednom periodu. U oktobru 2019. napravljen je nacrt preporuka koje su polazna osnova za dalje konsultacije i dogovore. Kreirane su preporuke za sprovođenje Nacionalne strategije za mlade, preporuke koje se odnose na zakonodavni okvir, preporuke koje se odnose na saradnju subjekata omladinske politike i preporuke koje se odnose na razvijanje pozitivnih vrednosti kod mladih.
8. KOMS je od 2019. godine učesnik **Koordinacionog tela za prevenciju zločina iz mržnje** i prisustvuje sastancima predstavnika nadležnih državnih organa i organizacija civilnog društva u cilju prevencije zločina iz mržnje u Republici Srbiji. Prvi sastanak bio je organizovan 12. decembra 2019. godine u Beogradu.
9. KOMS je sproveo **konsultativni proces sa članstvom na temu Zakona o volontiranju** i apelovao na institucije da uključe mišljenje članstva u daljoj razradi predloga za izmene i dopune ZoV. Krovna organizacija mladih Srbije sprovela je konsultacije sa organizacijama članicama/ udruženjima mladih i za mlade u ukupno 3 grada u Republici Srbiji, Nišu, Novom Sadu i Beogradu. Pored ovih uživo konsultacija, realizovani su i drugi oblici konsultacija kao što su online konsultacije, konsultacije putem telefona, individualni sastanci itd. Tokom konsultativnog procesa saslušano je i uvaženo mišljenje organizacija članica o daljim koracima u implementaciji zajedničke platforme subjekata omladinske politike. 30 mladih predstavnika i predstavnica udruženja mladih i za mlade učestvovalo u konsultativnom procesu koji je organizovao KOMS. 11.974 mlade osobe informisane o održavanju konsultativnog procesa. Oko 30 organizacija članica uključeno je u konsultativni proces unapređenja normativnog okvira omladinske politike.
10. KOMS pokrenuo **inicijativu za izmene i dopune Zakona o mladima**. Krovna organizacija mladih Srbije je usled potrebe da se izmeni ključni dokument za sprovođenje omladinske politike – Zakona o mladima, zajedno sa Nacionalnom asocijacijom praktičara i praktičarki omladinskog rada (NAPOR) i Nacionalnom asocijacijom kancelarija za mlade (NKZM), pristupila izradi eks post i eks ante analize. U ovoj oblasti KOMS je u saradnji sa partnerima odabrao eksperta koji će ovu analizu izraditi. Analizi prethodi proces gde se sredstva usmeravaju na prikupljanje i obrađivanje dokumenata i priloga. Usled nepredviđenih okolnosti u vidu pandemije virusa COVID-19 nije bilo moguće ovu aktivnost privesti kraju zbog čega je analiza trenutno u procesu izrade. Angažovan je ekspert koji će izraditi eks post i eks ante analizu, započet procesa izmene i dopune Zakona o mladima, doprinos dat revidiranju i unapređivanju Zakona o mladima kroz zajednički rad 3 asocijacije (NAPOR, KOMS i NKZM) i Ministarstva omladine i sporta.

11. KOMS je tokom 2019. i 2020. godine zagovarao **zakonsko prepoznavanje** prema članu Zakona o mladima. Zarad registracije KOMS-a kao krovnog saveza od maja 2019. godine prikupljane su potvrde organizacija članica o članstvu u KOMS, a radi upisa u APR-u. 20. septembra 2019. godine, Krovna organizacija mladih Srbije predala je dokumentaciju za prepoznavanje KOMS kao nacionalnog krovnog saveza. Na osnovu uslova i procedura predviđenih Zakonom o mladima, dokumentacija je predata Ministarstvu omladine i sporta. Odgovor na ovu inicijativu, Krovna organizacija mladih Srbije dobija u julu 2020. godine, a od 21. jula 2020. godine postaje zakonski priznat krovni savez od strane Ministarstva omladine i sporta u skladu sa članom 14 Zakona o mladima.

KOMS podržao MS platformu mladih kroz promociju saopštenja koje ukazuje na probleme sa kojima se suočavaju mladi oboleli od multiple skleroze. Krovna organizacija mladih Srbije podržava ovu platformu, kao i cilj da terapija za multiplu sklerozu bude dostupna svima. O podržanoj inicijativi 1.452 mladih je informisano putem sajta i društvenih mreža.

KOMS učestvuje i u radu Saveta Resurs centra od 2. oktobra 2019. KOMS je uključen u Savet Resurs Centra gde zajedno sa drugim organizacijama civilnog društva utiče na rad i formiranje prioriteta Resurs Centra u narednom periodu.

2. Agende za mlade: Izrađeno najmanje 5 agendi za mlade, a preporuke usvojene od strane najmanje 3 institucije

KOMS je delimično ostvario ovaj indikator. Pokrenuta je inicijativa za izradu agendi za mlade, i održani su sastanci Radne grupe za izradu Agendi za mlade na početku 2019. godine na prioritetne oblast i teme KOMS-a, a pored 5 tematskih agendi izrađena je i Krovna agenda – za premijerku. Kroz realizaciju događaja „Dijalog mladih sa institucijama”, u okviru programa svečanog otvaranja Omladinske prestonice Evrope za 2019. godinu – Novi Sad, KOMS je na okruglom stolu mladih sa donosiocima odluka (MUP, MOS, Narodna skupština, KzM NS) kod 4 predstavnika/ce institucija i u saradnji sa 30 mladih koji su uključeni u dijalog zagovarao primenu ovih agenda i mera.

KOMS je doprineo izradi **Izveštaja o realizovanim aktivnostima sa ciljem sprovođenja Nacionalne strategije** za mlade za 2018. godinu. Ministarstvu omladine i sporta i Radnoj grupi za praćenje i sprovođenje Nacionalne strategije za mlade Saveta za mlade Vlade Republike Srbije dostavljen Izveštaj KOMS-a i dat doprinos unapređenju sistemske međusektorske brige o mladima. Iskustvo KOMS u oblasti medijske pismenosti iskorišćeno je za prosleđivanje preporuka Ministarstvu omladine i sporta za potrebe kreiranja priručnika za realizaciju predmeta **Jezik, kultura i mediji** u okviru formalnog obrazovanja. Publikacije i priručnici nastali u okviru projekta Young Media prosleđeni su MOS-u. Prosleđivanje Ministarstvu omladine i sporta preporuke za **ново istraživanje** o položaju i potrebama mladih u Republici Srbiji. Kreirane su prioritetne teme i oblasti za ispitivanje u novom ciklusu 2019. i 2020.

3. Saradnja: KOMS saraduje sa najmanje 3 međunarodne organizacije u cilju unapređenja sistemske brige o mladima

Indikator je ispunjen u celosti, a KOMS je u 2019. i 2020. saradivao sa brojnim partnerima i međunarodnim organizacijama sa ciljem unapređenja sistemske brige o mladima, pre svih sa Misijom OEBS-a u Srbiji, Agencijama UN-a koje se bave mladima: UNICEF, UNFPA, UNDP, Regionalnom kancelarijom za saradnju mladih na Zapadnom Balkanu (RYCO), Regionalnim savetom za saradnju (RCC), ODIHR, itd. Za više informacija pogledati poglavlje o međunarodnoj saradnji.

U 2019. godini, sa UNICEF-a je KOMS radio na unapređenju zakonskog okvira u oblasti volontiranja. KOMS predstavnici su razgovarali o izazovima i prilikama za razvoj volontiranja u Srbiji i mogućnostima saradnje na teme: unapređenja zakonskog okvira u oblasti volontiranja mladih i za decu i mlade; sistemsko prepoznavanja volontiranja na univerzitetima i podsticanja studenata na volontiranje kao vannastavne aktivnosti; razvoja mehanizama za praćenje uticaja volontiranja i njegovog obima, među mladima kao i za decu i mlade; volonteri za inkluziju - premošćavanje jaza participacije mladih sa smanjenim mogućnostima u programima namenjenim mladima. U aprilu 2020. godine, KOMS tim i predstavnici/e zainteresovanih članica KOMS učestvovali su u onlajn konsultacijama u razvoju smernica za Youth Mainstreaming u OEBS programima i doprineli razvoju standarda. Dodatno, sa Misijom OEBS, KOMS saraduje na unapređenju regionalne saradnje i unapređenju političke participacije mladih. KOMS je podržan od strane Regionalne kancelarije za saradnju mladih na Zapadnom Balkanu za sprovođenje projekta u saradnji sa Ministarstvom omladine i sporta.

4. Istraživanje: *Istraživanje pokazuje kvalitet sistemske brige o mladima kao i kvalitet i transparentnost donošenja dokumenata i javnih politika*

Kvalitet sistemske brige o mladima, i kvalitet i transparentnost donošenja dokumenata i javnih politika ispitivan je kroz izradu i objavljivanje 3 izveštaja u izveštajnom periodu.

Istraživanje o poverenju mladih u institucije sprovedeno je u 2019. godini. U izradi upitnika učestvovala su institucije, a upitnik je unapređivan kroz komunikaciju sa Vladom RS. „Poverenje mladih u institucije 2019” završeno je u maju 2019. Pregledan je izveštaj o istraživanju i započete su pripreme za prezentaciju izveštaja, dati su predlozi za prezentaciju i dalju komunikaciju najvažnijih rezultata istraživanja.

Alternativni izveštaj o položaju i potrebama mladih u Republici Srbiji objavljen je na Međunarodni dan mladih 2019. i 2020. godine. Sažetak istraživanja preveden je na engleski jezik i podeljen je sa svim relevantnim međunarodnim akterima i saradnicima.

U saradnji i na poziv Ministarstva omladine i sporta, KOMS tim i predstavnici/e udruženja mladih i za mlade učestvovali su u dubinskim intervjuima za istraživanje ministarstva. KOMS je u dogovoru sa CESID-om, istraživačkom agencijom koordinirao realizaciju intervjuja. Više od 10 mladih učestvovalo u intervjuima 2019. godine, a saradnja se nastavila i u 2020. godini kada je više od 15 mladih KOMS delegirao za učešće u dubinskim intervjuima.

5. Dokumenti: *Kreiranje nacrtu Minimuma kompetencija zaposlenih u javnom sektoru u saradnji sa najmanje 3 različita aktera omladinske politike*

Ovaj indikator nije ispunjen.

REZULTAT 2: Mladi su prepoznati i uvaženi u oblasti građanskih, političkih, ekonomskih i socijalnih prava.

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Dokumenti: *Kreiranje Minimuma standarda za radne prakse u okviru institucija i privrednog sektora sa najmanje 5 različitih aktera (najmanje 1 predstavnik iz reda institucija, organizacija i privrednog sektora)*

Kako bi kreirao dokument *Minimuma standarda za radne prakse u okviru institucija i privrednog sektora*, KOMS je inicirao konsultacije i održavanje sastanaka sa GIZ-om početkom 2019. godine, sa ciljem pronalaženja načina za uključivanje KOMS-a u sprovođenje projekta koji se odnosi na realizaciju programa *Podsticanje zapošljavanja mladih*. KOMS je podneo predlog projekta za program GIZ YEP, koji na kraju nije dobio podršku za sprovođenje. KOMS je razvio unutar svojih internih procedura program prakse za mlade i razvio procedure angažovanja, mentorisanja i praćenja KOMS praktikanata/kinja.

KOMS je u toku izveštajnog perioda kroz brojne različite događaje podržao prepoznavanje i uvažavanje mladih u oblasti građanskih, političkih, ekonomskih i socijalnih prava. KOMS je učestvovao u realizaciji konferencije „Uključivanje uživo“ u saradnji sa Beogradskim centrom za ljudska prava, Nacionalnom asocijacijom praktičara/-ki omladinskog rada i Nacionalnom asocijacijom kancelarija za mlade, a uz podršku Ministarstva omladine i sporta i Misije OEBS-a, sa više od od 10 aktera omladinske politike podelio iskustvo u oblasti inkluzivne politike za više od 50 učesnika/ca.

KOMS je organizovao više od 3 sastanka Saveta za ravnopravnost i inkluzivno društvo. Nekoliko projekata podneto je sa ciljem unapređenja mladih u oblasti građanskih, političkih, ekonomskih i socijalnih prava. Podržana je projektna aplikacija i dato partnerstvo Beogradskom centru za ljudska prava za apliciranje kod Kancelarije za ljudska prava sa projektom koji se tiče monitoringa stanja ljudskih prava mladih u Srbiji, održane su i konsultacije oko kreiranja predloga projekta za EIDHR, kojim je KOMS aplicirao u aprilu 2019. Održan sastanak Saveta za ravnopravnost i inkluzivno društvo, održavana je redovna komunikacija i sastanci sa predstavnicima Beogradskog centra za ljudska prava u vezi sa dva zajednička projekta, a organizovan je i zajednički seminarom o izveštavanju ka UN mehanizmima u maju 2019. Uspešno je realizovan seminar: Jačanje kapaciteta predstavnika/ca organizacija mladih i za mlade za interakciju sa UN mehanizmima u Novom Sadu – 29. i 30. avgusta 2019. u saradnji sa BGCLJP. Dat je doprinos na konsultativnom sastanku za izradu metodologije za praćenje ljudskih prava mladih, koji se održao u prostorijama Misije OEBS-a u Srbiji, 10. septembra 2019. godine sa ciljem izrade participativne metodologije. KOMS je u saradnji sa drugim akterima omladinske politike planirao na koji način bi se mogli podneti izveštaji o stanju prava mladih, pred Komitetom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima mesta za mlade. Događaj je bio realizovan 11. oktobra 2019. u Beogradu. KOMS je u ovom periodu radio na tome da bude osnažen za interakciju sa UN mehanizmima i učestvovao je u organizaciji programa jačanje kapaciteta organizacija mladih i za mlade za interakciju sa UN mehanizmima. KOMS je u saradnji sa partnerima organizovao trening 16. i 17. oktobra 2019. u Kragujevcu. Organizacije su upoznate i osnažene za interakciju sa UN mehanizmima. Članica SRID, OPA učestvovala je na konsultativnom sastanku za Formulisanje minimuma standarda inkluzivnosti koji se realizovao 20. i 21. novembra 2019. u Sremskim Karlovcima.

KOMS je učestvovao na konsultativnom sastanku sa stubovima omladinske politike, BG Centrom za ljudska prava i OEBS Misijom u Srbiji, 2. i 3. decembra 2019. u Loznici. Sastanak je organizovan kako bi se savezi dogovorili oko strateških prioriteta za naredni period, mogućnostima saradnje u brojnim oblastima, sa akcentom na inkluzivnu omladinsku politiku. Kreiran je dokument sa preporukama i zaključcima.

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

2. Političko uvažavanje mladih: Najmanje 10 političkih partija učestvuje u dijalogu za mlade i sa mladima

Savet podmladaka političkih partija okuplja više od 10 političkih partija koji redovno učestvuju u KOMS aktivnostima, što je opisano već u drugim tačkama ovog izveštaja. U martu 2019. godine su se Savetu mladih iz političkih partija pridružili i predstavnici/e Pokreta slobodnih građana. U dijalogu sa mladima, tokom 2019. i 2020. godine učestvovali su svi članovi/ce Saveta, ali i drugi politički akteri, čime se potvrđuje prepoznatljivost i značaj KOMS-a u ovoj oblasti.

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

b. Lokalni program

CILJ 1: Unapređenje aktivnog učešća mladih u procesima donošenja odluka

REZULTAT 1: Postoje kvalitetni mehanizmi (organizacije, neformalne grupe, strukture) za aktivno učešće mladih zarad doprinosa razvoju lokalnih zajednica

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Podrška: KOMS pružio podršku unapređenju mehanizama aktivnog učešća mladih u najmanje 15 jedinica lokalne samouprave

KOMS je ispunio ovaj indikator i u periodu izveštavanja posetio je više od 25 jedinica lokalne samouprave širom Srbije i pružio podršku za aktivno uključivanje mladih u zavisnosti od teme sastanka. U pitanju su: 10 jedinica lokalne samouprave sa ciljem uspostavljanja EU dijaloga sa mladima na lokalnom nivou u 2 ciklusa: prvi u periodu od januara do marta 2019. u Požarevcu, Beogradu, Bečeju, Zrenjaninu i Kraljevu, drugi u periodu od aprila do avgusta 2020. godine (Ćićevac, Vladičin Han, Kuršumljia, Boljevac i Sjenica), 8 lokalnih zajednica u okviru aktivističke kampanje „Budi aktivan – Uključi se – Pokreni promene!” u saradnji sa Unijom srednjoškolaca Srbije i Ministarstvom za evropske integracije mapirane jedinice lokalne samouprave. Posećene zajednice u Šapcu, Zaječaru, Knjaževcu, Azanji, Leskovcu, Kragujevcu, Smederevu i Nišu, 5 lokalnih zajednica u okviru kampanje “Osvesti se – posveti se: Mladi protiv zločina iz mržnje” (Bačka Palanka, Sombor, Leskovac, Bečej, Novi Sad) u novembru i decembru 2019, okrugli sto sa mladima iz političkih partija u Nišu u decembru 2019.

3 lokalne zajednice u kojima omladinska politika nije dovoljno razvijena KOMS tim je posetio kako bi razgovarao sa mladima o uspostavljanju neophodnih mehanizama za sistemsku brigu o mladima i aktivno učešće mladih. Održani su informativni dani u Prokuplju, Subotici i Sremskoj Mitrovici u februaru 2020. godine. Targetirane su ključne aktivnosti značajne za dalje uspešno zagovaranje KOMS-a u pospešivanju i unapređenju položaja mladih u Republici Srbiji. 46 mladih je učestvovalo u info danima u ovim sredinama, 46.357 mladih je informisano putem društvenih mreža o održavanju info dana u ruralnim sredinama, a mladi su edukovani o programima i radu Krovne organizacije mladih Srbije kao i okvirom omladinske politike u Republici Srbiji.

KOMS je učestvovao na predstavljanju istraživanja „Koliko samouprave ulažu u sprovođenje omladinske politike”, u organizaciji Fondacije Ana i Vlade Divac, 19. aprila 2019. godine u Beogradu. Učešće na Speed Date – u predstavnika omladinskih organizacija i organizacija za mlade, 22. maja 2019. godine u organizaciji Kancelarije za mlade Grada Beograda. KOMS je uzeo učešće na konferenciji “Lokalna saradnja kao odgovor za bolju budućnost mladih koji nisu u obrazovnom sistemu, zaposleni ili na obuci”, 17. oktobra 2019. u Novom Sadu. KOMS je kao partner na projektu „Our community our future” radio na promociji konferencije i učestvovao u radu na samoj konferenciji i pružio podršku jedinicama lokalne samouprave za uključivanje mladih. Prisustvovalo je 10 ključnih lokalnih aktera. KOMS uzeo učešće na konferenciji OEBS-a o zločinima iz mržnje, 24. oktobra 2019 kroz učešće na panelu gde je predstavio karavan debata koji će biti realizovani do 25. decembra 2019. godine kao pilot projekat. Predstavljena je kampanja institucijama i udruženjima (više od 15 ključnih

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

stejkoldera u oblasti bezbednosti mladih na nacionalnom i lokalnom nivou. KOMS je svoj lokalni program predstavio i tokom Skupa predstavnika/ca Kancelarija za mlade koji je organizovala Kancelarija za mlade Grada Beograda 21. i 22. februara 2020. godine.

Više od 1000 mladih iz različitih sredina i lokalnih zajednica direktno uključeno u realizaciju pomenutih aktivnosti.

2. Unapređenje kapaciteta: Najmanje 20 aktera iz najmanje 10 lokalnih zajednica unapredilo kompetencije za uključivanje mladih u procese donošenja odluka

Aktivnostima u oblasti uvođenja mehanizama EU dijaloga sa mladima na lokalnom nivou, KOMS je ispunio postavljeni indikator. KOMS je u prvom ciklusu sprovođenja EU dijaloga za mladih podržao 5 lokalnih zajednica i 10 lokalnih koordinadora kroz obuke i proces mentorstva do marta 2020. godine.

Drugi ciklus sprovođenja EU dijaloga sa mladima na lokalnom nivou sproveden je na osnovu evaluacija prethodna dva ciklusa, istraživanja potreba mladih na lokalnom nivou, institucionalnog okvira u jedinicama lokalne zajednice. Pripremljen je novi program pod nazivom *Odlučionice*, a poziv za učešće objavljen 6. februara 2020. godine. Program je imao za cilj da spoji tri lokalna aktera (lokalna samouprava, organizacija civilnog društva i đачki parlament) u lokalnim zajednicama koje će zatim zajedničkim radom osmisliti inicijativu i koju će zajednički sprovesti uz mentorsku i finansijsku podršku KOMS-a. Odlučionice su zatvorene 5. marta 2020. godine, pristiglo je 8 prijava na konkurs.

KOMS tim osmislio je i sproveo konsultativni proces na programu Odlučionice kako bi imao priliku da upozna i radi sa apliciranim lokalnim koordinadorima u periodu vanrednog stanja prouzrokovanog pandemijom virusa COVID 19. Konsultacije su imale dva dela, prvi deo ZOOM sastanak sa lokalnim koordinadorima i mladima iz određene lokalne samouprave, a drugi deo jeste upitnik koji lokalne zajednice popunjavaju nakon konsultativnog sastanka kako bi pred samu obuku imali presek stanja za svaku opštinu. Ukupno je 50 mladih i predstavnika/ca institucija učestvovalo u konsultativnom procesu u 5 lokalnih zajednica. Konsultativni proces je bio koncipiran na osnovu Minimuma standarda za uključivanje mladih u procese donošenja odluka. Nakon konsultativnog procesa, KOMS tim je sproveo obuku za 15 lokalnih koordinadora iz 5 lokalnih zajednica (3 koordinadora po zajednici). Ovaj konsultativni proces je realizovan tokom dva meseca: aprila i maja. U samom konsultativnom procesu učestvovali su svi lokalni koordinatori koji su u procesu obuke i primene EU dijaloga sa mladima u pet lokalnih zajednica na teritoriji Republike Srbije. Svakom konsultativnom sastanku prethodilo je kreiranje otvorenog poziva na društvenim mrežama svim mladim osobama sa teritorije određene opštine/grada koji žele da učestvuju u konsultacijama. Takođe, lokalni koordinatori su pozivali mlade koji su aktivni da uzmu učešće u ovom procesu. Na ovaj način obezbeđen je jednak pristup svim zainteresovanim mladim osobama da učestvuju i razumeju pojam strukturiranog dijaloga sa mladima. Dijalog mladih iz ruralnih sredina imao je za cilj da uključi mlade iz udaljenih i manjih sredina u konsultacije o njihovim potrebama i problemima u okruženju u kom žive. Takođe ovaj proces ih je upoznao sa mehanizmima za rešavanje ovih problema i uključivanja mladih u procese konsultovanja sa donosiocima odluka, kao i osnaživanjem mladih da i sami budu donosioci odluka.

Metodologija konsultativnog procesa je planirana i izrađena u saradnji sa stručnjacima i članovima trenerske baze KOMS-a. Metodologija je sadržana u kreiranju agende za online sastanak i tema koje se obrađuju u svakoj opštini a zatim i upitnika koji svi lokalni koordinatori popunjavaju po završetku sastanka. Online sastanak je podeljen po celinama koje se tiču različitih

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

tema kao što su: organizacija volontiranja u vanrednom stanju, zatim učestalost volontiranja kod mladih, načini komuniciranja sa mladima i među mladima, okupljanje mladih, aktivnosti i programi za mlade kao i međusobna saradnja relevantnih aktera omladinske politike u lokalnim zajednicama. Dobili smo odgovore od predstavnika lokalne samouprave i organizacija civilnog društva ali i mladih iz đачkog parlamenta i drugih mladih koji su prisustvovali sastanku. Drugi deo konsultativnog procesa jeste kreiranje upitnika koji se oslanja na Minimum standarda za učešće mladih u procesima donošenja odluka Krovne organizacije mladih Srbije. Na ovaj način su dobijeni jasni odgovori o ispunjenosti minimuma standarda kako bi mladi bili aktivni građani/ke svojih lokalnih zajednica. Podaci dobijeni na ovakav način služe pre svega kao polazna tačka u daljoj implementaciji EU dijaloga sa mladima u manjim lokalnim sredinama. Konsultativni proces su sproveli članovi tima Krovne organizacije mladih Srbije, nakon što je metodologija pripremljena sa ekspertima i članovima trenerske baze KOMS-a.

Od mladih su dobijeni jasni inputi o problemima i poteškoćama koji ih opterećuju i utiču na smanjen aktivizam mladih u manjim sredinama. Takođe, uočena je velika motivisanost mladih da budu deo procesa konsultacija i konkretnih inicijativa koja će realizovati u svom okruženju. Cilj ovakve metodologije i onlajn sastanka koji uključuje širi spektar zainteresovanih mladih i mladih koji nisu preterano upućeni jeste u tome da se cela zajednica i svi relevantni akteri i mladi sa teritorije jedne lokalne samouprave uključe u ovaj proces i daju svoj doprinos. Na ovaj način svi relevantni akteri uviđaju i prihvataju svoju ulogu u pospešivanju položaja mladih u lokalnim zajednicama.

Kroz ovaj proces realizovano je 5 konsultativnih sastanaka u 5 manjih lokalnih samouprava, 27.884 mladih je informisano o održavanju konsultacija Krovne organizacije mladih Srbije, 50 mladih prisustvovalo je konsultativnim sastancima, kreirana je metodologija konsultativnog procesa koji se realizuje onlajn putem, kreirano je 11 objava na društvenim mrežama posvećenih lokalnim samoupravama sa kojima je konsultativni sastanak održan, izrađen je promotivni video o EU dijalogu sa mladima na lokalnom nivou u kom su učestvovali lokalni koordinatori i implementatori EU dijaloga na lokalnom nivou.

U saradnji sa Tempus Fondacijom, kontaktirani su prethodni lokalni koordinatori, učesnici/e prethodnih aktivnosti KOMS-a, kako bi se ohrabрили za učešće na radionici za pisanje KA3 projekata, u oblasti mladih.

3. Unapređenje lokalne zajednice: KOMS podržao najmanje 10 lokalnih inicijativa, a promocija istih dosegnuće najmanje 50.000 mladih

KOMS je ispunio ovaj indikator kroz sprovođenje mehanizama EU dijaloga sa mladima na lokalnom nivou. U januaru su pripremane lokalne inicijative, a nakon održanih obuka, lokalni koordinatori su realizovali svoju inicijativu u prvoj polovini 2019. godine u Požarevcu, Beogradu, Bečeju, Zrenjaninu i Kraljevu. Drugi ciklus EU dijaloga sa mladima sproveden je u pet jedinica lokalne samouprave online putem: Vladičin Han, Čičevac, Sjenica, Kuršumljia i Boljevac. Deo inicijativa je sproveden u avgustu, a ostatak će se sprovesti u septembru 2020. godine. Kroz različite promotivne i informativne postove na sajtu, društvenim mrežama i tradicionalnim lokalnim medijima koji su izveštavali o inicijativama, postignut domet od više od 200.00 mladih širom Srbije.

Krovna organizacija mladih Srbije je za vreme vanrednog stanja i pandemije COVID-19, promovisala lokalne priče mladih iz udruženja. S obzirom da su kroz ove razglednice promovisane manje lokalne sredine bilo je važno da se mladi sa teritorije Republike Srbije, upoznaju sa aktivizmom za vreme vanrednog stanja u kom su glavni akteri bili upravo mladi od 15 do 30 godina. Udruženja mladih i za mlade, članice Krovne organizacije mladih Srbije, su dostavljale fotografije i odgovore na pitanja kakvo je bilo stanje u njihovoj lokalnoj zajednici za vreme vanrednog stanja i ograničenog prava kretanja. Zatim, šta trenutno rade i naposljetku, kakve aktivnosti/programi/dokumenti za mlade očekuju svoju realizaciju u budućnosti. Razglednice su pristigle iz različitih krajeva Republike Srbije. Ukupno je 10 objavljenih razglednica iz različitih krajeva Republike Srbije, ostvarena je komunikacija sa 10 manjih lokalnih zajednica odnosno udruženja mladih i za mlade, 3.617 informisanih mladih o programima/aktivnostima/dokumentima koji su u procesu realizacije ili su planirani da se realizuju u budućnosti, putem društvenih mreža KOMS-a i podstaknut je aktivizam i promovisan rad organizacija u lokalnim zajednicama.

CILJ 2: Unapređenje sistemske brige o mladima

REZULTAT 1: Postoji sveobuhvatna sistemska briga o mladima u jedinicama lokalne samouprave

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. **Preporuke:** Najmanje 5 jedinica lokalnih samouprava usvojile preporuke iz KOMS dokumenata

Ovaj indikator je delimično ispunjen. Konsultativni proces u okviru drugog ciklusa sprovođenja EU dijaloga sa mladima realizovan je sa ciljem upoznavanja lokalnih zajednica sa Minimumom standarda o uključivanju mladih u procese donošenja odluka na lokalnom nivou. Ovaj proces ih je upoznao sa mehanizmima za rešavanje ovih problema i uključivanja mladih u procese konsultovanja sa donosiocima odluka, kao i osnaživanjem mladih da i sami budu donosioci odluka. Svih 5 inicijativa formulisano je uz mentorsku podršku KOMS-a i usmereno na zagovaranje za uspostavljanje ključnih mehanizama za omladinsku politiku na lokalnu. Donosioci odluka iz tih lokalnih zajednica uključeni su od samog početka u proces kreiranja inicijativa, a same inicijative biće sprovedene u septembru i oktobru 2020. godine, usled pomeranja vremenskih okvira zbog pandemije COVID-19.

2. **Prostori:** Postoji nacrt za sistemsko rešavanje pitanja prostora za mlade na lokalnom nivou u čiju izradu je uključeno najmanje 30 aktera

Ovaj indikator je delimično ispunjen. Temu sistemskog rešavanja pitanja prostora za mlade na lokalnom nivou KOMS je prepoznao kao jednu od ključnih tema za unapređenje položaja mladih i kao takvu je kandidovao za Dijalog mladih sa premijerkom, koji se realizovao u decembru 2019. godine i u kome je učestvovalo više od 25 udruženja mladih i za mlade. KOMS tim je sa Kabinetom premijerke i drugim relevantnim akterima, MOS, NAPOR, OPENS, WfD, i drugi, održao nekoliko pratećih sastanaka na ovu temu. Dogovorena je metodologija istraživanja i načelni plan rada za izradu nacrtu za sistemsko rešavanje pitanja prostora za mlade na lokalnom nivou, ali će ta inicijativa tek naknadno biti sprovedena.

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

Takođe, kroz rad sa lokalnim koordinatorima u implementaciji EU dijaloga sa mladima i zagovaranju sprovođenja lokalnih inicijativa, KOMS je učestvovao u iniciranju obezbeđivanja prostora za mlade na lokalnom nivou, pred lokalnim vlastima.

3. Nagrada: *Dodeljena nagrada Mladgrad lokalnoj zajednici za sveobuhvatnu sistemsku brigu o mladima, za koju je apliciralo najmanje 10 lokalnih zajednica*

Ovaj indikator nije ispunjen i nagrada Mladgrad nije dodeljena u 2019. i 2020. godini.

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

c. Međunarodni program

CILJ 1: Razvoj politika i programa za mlade i umrežavanje aktera omladinske politike na svim nivoima

REZULTAT 1: Postoje i koriste se mehanizmi učešća mladih iz Srbije u procesima donošenja odluka na međunarodnom nivou zarad unapređenja omladinskih politika

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Doprinos: KOMS je dao doprinos razvoju međunarodne omladinske politike kroz učešće na najmanje 5 evropskih događaja

KOMS je u izveštajnom periodu učestvovao na više od 20 događaja od međunarodnog značaja, na kojima je uticao na razvoj omladinske politike u Srbiji i na evropskom nivou. U nastavku su predstavljeni najvažniji događaji na kojima je KOMS uzeo učešće u prethodnom period:

- KOMS je redovno učestvovao na Skupštinama Evropskog foruma mladih, ukupno 3 u periodu izveštavanja. Redovno su praćeni konkursi i pozivi Evropskog foruma mladih, a KOMS je tokom februara delegirao svoje predstavnike na jedan događaj i za 1 proces: Samedina Rovčanina, za učešće na COMEM-u Foruma u aprilu i Miljanu Pejić za učešće u Radnoj grupi Foruma za omladinsku politiku. Tokom februara KOMS je dao podršku Mili Lukić i nominovao je za članicu Advisory Council-a Saveta Evrope. KOMS je doprineo izradi predloga Strateškog plana Evropskog omladinskog foruma za period 2020. – 2023. godina, kao i razvoju rezolucija – dokumenata na nivou politika koje Evropski omladinski forum zagovara sa svojim članicama u budućnosti. KOMS je podržao i kampanju Evropskog omladinskog foruma #SeparatedbutUnited, i na društvenim mrežama promovisao solidarnost, odgovornost i volonterizam mladih ljudi iz čitave Evrope tokom 2020. godine. KOMS redovno doprinosi unapređenju rada Evropskog omladinskog foruma kroz Kutak za omladinske politike na Basecamp aplikaciji i kontinuiranim radom u 3 radne grupe Foruma.
- U okviru programa UN mladi delegati/kinje, KOMS je učestvovao na događaju koji je organizovao Evropski omladinski forum: „Meeting on youth & review of the 2030 Agenda for NYCs & youth delegates – 2019“ na početku 2019. godine. Pored predstavnika KOMS-a, Samedina Rovčanina, KOMS je obezbedio učešće i aktuelnom UN delegatu, Nikoli Petroviću.
- KOMS je učestvovao na sastanku sa specijalnim predstavnikom OEBS-a za omladinu i bezbednost, Samuela Gode, 28. januara, zajedno sa predstavnicima drugih saveza i Beogradskog centra za ljudska prava. Specijalni predstavnik najavio je mogućnost izrade strategije za bezbednost i mlade, u okviru čega bi KOMS mogao da da ključni doprinos.
- Učešće na prvoj EU omladinskoj konferenciji u okviru VII ciklusa Dijaloga mladih, od 25. do 28. marta 2019. u Bukureštu. Tema prve konferencije u Bukureštu bila je Kvalitetni poslovi za sve mlade. KOMS je učestvovao i doprineo razvoju politika u 3 radne grupe: participacija, socijalna inkluzija i omladinski rad.

- Podržana inicijativa podrške omladinskom programu Saveta Evrope. 16. maja 2019. prosleđen upitnik organizacijama članicama o korišćenju resursa i/ili učešća u radu Saveta Evrope kao organizacija ili pojedinac/ka zarad prikupljanja zagovaračkih argumenata za program ka relevantnim institucijama i predstavnicima/ama Srbije u Savetu Evrope.
- Učešće KOMS-a na Međunarodnoj konferenciji „Demografske politike i mladi Zapadnog Balkana“, koju je organizovao Krovni savez mladih Bugarske u junu 2019.
- KOMS je podržao projektnu aplikaciju MSS (Krovni savez mladih Slovenije), na Erasmus+ programu u oblasti radnih prava mladih. Projekat predviđa nastavak rada južnih saveza mladih na istraživanju o položaju mladih na tržištu rada. Projekat se tematski uklapa i u novi, VII ciklus EU Dijaloga mladih.
- Učešća na regionalnoj konferenciji „Kako odgovoriti na težnje mladih na Zapadnom Balkanu“, koju je organizovalo Ministarstvo spoljnih poslova Rumunije, u okviru predsedavanja Rumunije Savetom EU, 28 -29. maja u Bukureštu.
- Učešće na događaju ESN International i ESN Serbia - STRONGER - Strengthen Youth Organisation in European Neighborhood Regions, od 8. do 11. maja 2019. u Novom Sadu. Više od 35 mladih iz regiona i šire imalo je priliku da se upozna sa radom KOMS-a, omladinskoj politici u Srbiji i mehanizmima za aktivno učešće mladih u procesima donošenja odluka. Informisano više od 50 međunarodnih i lokalnih aktera o radu KOMS-a i OP u Srbiji.
- Učešće na Studijskoj poseti relevantnim institucijama i organizacijama civilnog društva u Stokholmu u periodu od 10. do 14. juna 2019. godine koju je organizovala Beogradska otvorena škola. Prikupljeni su primeri dobre prakse u više oblasti rada KOMS-a.
- Učešće KOMS-a na Regional Youth Knowledge Forum-u koji se 19. juna 2019. godine realizovao u Novom Sadu. Predstavljene su istraživačke aktivnosti KOMS-a, kako bi se u saradnji sa učesnicima/ama konferencije iz Evrope razgovaralo o najboljim načinima za prikupljanje i korišćenje podataka.
- Podržan KA2 projekat evropskog AEGEE-a u oblasti obrazovanja mladih. KOMS je pridruženi partner na projektu u oblasti visokog obrazovanja, a partneri na projektu su i: University of Thomas More Kempen (Belgium) University of Bari (Italy), University of Lapland (Finland) Aristotle University of Thessaloniki (Greece), AEGEE / European Students' Forum (Belgium).
- Učešće u procesima promocije programa UNYD 2019. i 2020. godine, kao i u procesu selekcije novih UN omladinskih delegata Republike Srbije. KOMS je učestvovao u segmentu testiranja omladinske politike. Organizovani su pripremni sastanci sa UN delegatima radi izrade drafta platforme za zastupanje zvanične omladinske politike u Srbiji. Delegati su sa predstavnicima KOMS-a razgovarali o trenutnom položaju mladih, ulozi krovnog saveza i mogućnostima saradnje, kao i o drugim aktuelnim temama omladinskog sektora.
- Učešće na 70. Skupštini DBJR (Krovnog saveza mladih Nemačke). KOMS je učestvovao na panelu koji se bavio Evropskim putem Zapadnog Balkana, gde je oko 20 organizacija članica DBJR pokazalo interesovanje da prisustvuje i postavlja pitanja. Bili su najčešće zainteresovani za RYCO i za pitanje migracija i porekla zainteresovanosti mladih za odlazak u Nemačku. Takođe, jedan deo je bio izuzetno zainteresovan da sazna o implementaciji Ciljeva održivog razvoja i Agende 2030 u Srbiji.
- Prosleđeno pismo namera USAID-u za uključivanje u njihov projekat u oblasti inovativnih praksi kroz uspostavljanje saradnje javnog, privatnog i civilnog sektora. Pismo je izrađeno uz konsultacije sa Nikolom Pucarevićem.
- KOMS je učestvovao i u konsultativnom procesu za kreiranje Strategije za mlade u organizaciji Evropskog omladinskog foruma i SALTO centra za participaciju i informisanje mladih i dao doprinos kroz pružanje perspektive država nečlanica EU u maju 2020. KOMS je ponudio nekoliko preporuka za uključivanje mladih iz regiona u

realizaciju Evropske strategije za mlade i ostvarivanje Ciljeva mladih u Evropi koji su nastali kroz proces EU dijaloga sa mladima u 2018. godini. Za vreme ovog izveštajnog perioda, KOMS je učestvovao i u radu ekspertskih radnih grupa koje su se onlajn sastajale i diskutovale o važnim temama za mlade širom Evrope preko platforme Basecamp: Zapošljavanje mladih, Održivost omladinskih organizacija i mogućnosti za prikupljanje sredstava, Omladinska politika, itd.

- Krovna organizacija mladih Srbije je selektovana od strane kancelarije Friedrich Ebert Stiftung (FES) u Beogradu za učešće u seriji sastanaka koji su organizovale kancelarije FES-a iz Tirane i Brisela posvećenih ulozi mladih u procesima evropskih integracija. Serija sastanaka nastojala je da ojača kapacitete predstavnika/ca krovnih saveza mladih sa Zapadnog Balkana, i poveže ih sa predstavnicima/cama evropskih institucija i organizacija kako bi se diskutovalo o problemima relevantnim mladima. Takođe, ovaj program je nastojao da premosti barijeru mladih na evropskom nivou kroz poruke upućene predstavnicima i predstavnicama institucija Evropske unije, da premosti barijere između mladih sa Zapadnog Balkana i iz Evropske Unije, kao i da uspostavi strukturirani dijalog sa relevantnim akterima na evropskom nivou.

2. Promocija: Najmanje 100.000 mladih upoznato sa mogućnostima učešća u programima od međunarodnog značaja

Više od 150.000 mladih u Srbiji informisano preko kanala komunikacije KOMS-a o programima, aktivnostima, rezultatima sa međunarodnih skupova i na međunarodnim događajima. Umreženo više od 200 aktera na evropskom nivou.

REZULTAT 2: Povećana regionalna mobilnost i saradnja u razvoju omladinske politike

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Umrežavanje: Broj organizacija, škola i institucija iz Srbije koje koriste mogućnosti apliciranja na regionalne fondove povećan za 10%

KOMS je u izveštajnom periodu pokrenuo procese, učestvovao i organizovao događaje sa ciljem ostvarivanja regionalne saradnje i mobilnosti mladih u regionu, međutim, s obzirom da nije sprovedena analiza o broju aplikacija na regionalne fondove, ne možemo znati u ovom trenutku da li je indikator ostvaren. U nastavku su opisane grupe aktivnosti koje je KOMS sproveo za ostvarenje ovog rezultata.

- Ostvarena partnerstva, zajednički projekti: KOMS je učestvovao u razvoju projektne aplikacije za Erasmus+ program sa Vijećem mladih Federacije Bosne i Hercegovine, a aplikacija podneta na početku 2019. godine. U pitanju je regionalni projekat za Erasmus+ program, u saradnji sa 4 partnera (NYC Albanije, Makedonije i Rumunije, Vijećem mladih FBiH). Sa Vijećem mladih Federacije BiH aplicirano je na konkursu u okviru programa Dijalog za budućnost, sa projektom Kultura Dijaloga. Projekat je odobren i počeo sa implementacijom juna 2020. godine.

- U saradnji sa DW Akademijom, dogovoreno je da se metodologija realizacije fokus grupa proširi i na partnere u Bosni i Hercegovini. KOMS je Vijeću mladih FBiH i Omladinskom savjetu Republike Srpske obezbedio učešće na obuci za moderatore/ke fokus grupa na Young Media projektu u martu 2019. KOMS je posredovao u uključivanju pomenutih organizacija na projektu i proširio sprovođenje uspostavljene metodologije za evaluaciju medijskog sadržaja za mlade na region.
- U 2019. i 2020. godini, KOMS je nastavio saradnju sa Institutom za saradnju i razvoj i drugim partnerima iz regiona kako bi dodatno razvio Platformu za saradnju mladih na Zapadnom Balkanu (WBYCP). Preduzete su brojne aktivnosti u okviru projekta, za ciljem unapređenja regionalne saradnje udruženja, neformalnih grupa i pojedinaca/ki. KOMS je učestvovao na strateškom sastanku u Tirani u februaru 2019, kreirani su sadržaji za Platformu – vesti i video-materijali. U aprilu 2019. je pripremljena metodologija istraživanja za policy paper na temu političke participacije mladih. Sproveden događaj u Beogradu 19. juna, na temu regionalne saradnje i političke participacije mladih. Predstavljena je platforma i mogućnosti za regionalnu saradnju u svim oblastima, a posebno u oblasti političke participacije mladih. Izrađen je Policy Paper na temu političke participacije mladih u okviru čega su inkorporirani podaci iz Alternativnog istraživanja, dopunjeni nalazima sa fokus grupa i ankete na Mediamocracy kampu. Učešće na Western Balkans Youth Cooperation Platform finalnom događaju u okviru Petog Tirana Connectivity Forum sa temom „weaving the fabric of the union”, od 29. do 31. oktobra 2019. Potpisana je zajednička deklaracije partnera u okviru Western Balkans Youth Cooperation Platform.
- Učešće KOMS-a na Regionalnom seminaru predstavnika mladih sa Zapadnog Balkana, od 21. do 24. marta 2019. u Beogradu. Sastanak je nastavak procesa iz Tirane, kada je pokrenuta inicijativa od strane organizacija iz Albanije za formiranje regionalnog krovnog saveza. Samedin Rovčanin je preneo stav KOMS tima da se proces obavlja na način koji nije u potpunosti transparentan, kao i da formiranje regionalnog tela koje bi zastupalo mlade mora biti formirano uz podršku reprezentativnih krovnih saveza regiona i reprezentativnih/aktivnih organizacija, što trenutno nije u potpunosti slučaj. Učešće na Regional Youth Seminar šestorke sa Zapadnog Balkana, u Skoplju, od 30. maja do 2. juna 2019. Sastanak je imao za cilj dalji razvoj FES inicijative za uspostavljanje formalne regionalne strukture mladih. KOMS je podržao regionalne inicijative i zajedničke aktivnosti, ali ne i osnivanje regionalnog krovnog saveza. Održan je i sastanak sa lokalnom FES kancelarijom, 6. juna u Beogradu radi usaglašavanja stavova.
- KOMS je povodom razrešenja Milice Škiljević, omladinske predstavnice Srbije u UO RYCO učestvovao na sastanku u Ministarstvu omladine i sporta, a izdato je i Saopštenje povodom nastale situacije, koje je dostupno na sajtu KOMS-a. U maju 2019 imenovana je komisija za odabir novog omladinskog delegata/kinje za UO RKSM. Tokom juna, komisija sastavljena od predstavnika/ca asocijacija pripremila je konkurs za novog omladinskog predstavnika/ce u upravnom odboru Regionalne kancelarije za saradnju mladih na Zapadnom Balkanu. Javni poziv objavljen je 22. juna. Izvršen proces selekcije novog člana UO u RYCO u julu 2019. Odabran novi predstavnik Srbije u Upravnom odboru Regionalne kancelarije za saradnju mladih, nakon što je Vlada Republike Srbije donela zaključak o imenovanju Marka Kostića za ovu poziciju. Održan je sastanak saveza mladih u Srbiji sa novim predstavnikom UO RYCO, Markom Kostićem i RYCO sekretarijatom LBO u Srbiji, 14. novembra 2019. Savezi su se bliže upoznali sa omladinskim predstavnikom u Upravnom odboru RYCO, a tema sastanka bili su i plan aktivnosti omladinskog predstavnika i načini za veću interakciju mladih i omladinskog predstavnika u RYCO upravnom odboru.

- Učešće na studijskoj poseti Varšavi, od 25 do 29. marta 2019. godine u okviru projekta „Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije EU“. Predstavnicima 17 partnerskih organizacija na projektu razmenili su iskustva sa predstavnicima institucija, organizacija civilnog društva i medija u Poljskoj.
- Učešće na konferenciji o unapređenju saradnje parlamentaraca u oblasti omladinske politike u regionu, od 18. do 22. maja 2019. Konferenciju su organizovali Inicijativa mladih za ljudska prava, Crossborder Factory, OFAJ i RYCO. 12 mladih je zajedno sa parlamentarcima iz zemalja regiona i poslanicima Francuske i Nemačke diskutovalo o regionalnoj saradnji, evropskim integracijama i pomirenju. Kreiran je akcioni plan u vidu deklaracije. Ostvareni su kontakti sa mladima i parlamentarcima iz regiona i obezbeđena je podrška za kokus i nezavisnost i autonomiju omladinskog predstavnika/ce u UO RYCO.
- U 2019. godini, KOMS je sproveo projekat uz podršku Misije OEBS u Srbiji sa ciljem unapređenja političke participacije mladih i regionalne saradnje. Centralni događaj – okrugli sto na temu političke participacije mladih i modaliteta saradnje nacionalnih krovnih saveza mladih i podmladaka političkih partija održan je od 16. do 18. juna, na kome su učestvovali i brojni nacionalni i međunarodni partneri. Događaj je okupio predstavnike regionalnih krovnih saveza, OSCE misija, YFJ-a, FES-a, RCC-a, RYCO-a, PeaceNexus fondacije, i brojnih drugih relevantnih organizacija. Kroz panel diskusije i radne grupe, prikupljeni zaključci o najboljim modelima regionalne saradnje i rada sa podmladcima političkih partija. Umreženo 10 relevantnih organizacija. Kreiran je Izveštaj o zaključcima i preporukama sa događaja. Kreiran je White Paper koji predstavlja analizu modela uključivanja podmladaka političkih partija u rad krovnih saveza mladih praktikovanih od strane krovnih saveza mladih u regionu.
- Alumnistkinja AOP učestvovala na omladinskoj razmeni Stradanje Roma u II svetskom ratu u Varšavi, u organizaciji KOMS organizacije članice, od 28. jula do 3. avgusta 2019. Delegirana alumnistkinja AOP i za učešće na 23. susretima mladih u Republici Srpskoj, krajem avgusta 2019. Zbog velikog događaja koji je KOMS u istom terminu organizovao, 2019. godine nije učestvovala veća delegacija ispred KOMS-a.
- U saradnji sa OSCE Misijom u Srbiji, KOMS je učestvovao na treningu ODIHR-a o zločinima iz mržnje od 27. do 29. avgusta u Varšavi. Aktivnost je imala za cilj podizanje kapaciteta KOMS-a za realizaciju pilot projekta na ovu temu i radi uključivanja u dalje procese i projekte naredne godine. Ostvareni kontakti i podignut kapacitet organizacije da realizuje projekat na ovu temu.
- Učešće na radionici o planiranju UNDP istraživanja o regionalnom pomirenju mladih „From divisive memories to shared futures in the Western Balkans“, od 4. do 6. oktobra 2019. u Budvi. Ostvaren je kontakt sa regionalnim UNDP Hub-om u Istanbulu i kancelarijom u Beogradu.
- Učešće na Konferenciji o internacionalizaciji i mobilnosti u organizaciji Erasmus studentske mreže Srbija i Western Balkan Alumni Association, koja se uz podršku EU info centra i Tempus Fondacije, održala u Novom Sadu, u prostorijama Visoke poslovne škole, 25. oktobra 2019.
- Učešće na RCC regionalnom planiranju koje se održalo 7. novembra 2019. u Podgorici. Sastanak je imao za cilj planiranje novog projekta koji će trajati 3 godine i imaće mlade kao ključnu društvenu grupu za koje je namenjen

program. Sa RCC održavana redovna komunikacija i tokom 2020. godine, kada je sa implementacijom krenuo novi projekat, a održano je više od 3 konsultativna sastanaka tokom 2020. godine.

- Učešće u konsultativnom procesu za unapređenje dokumenata za buduću participaciju mladih u okviru programa OEBS Misije u Srbiji koji je facilitirala angažovana ekspertkinja, Danijela Radić.
- KOMS je učestvovao na Youth Rights Talk konferenciji 22. novembra u Beogradu i u okviru Side Event programa Zatvaranja Omladinske prestonice Evrope – Novi Sad, organizovanom od strane Misije OEBS-a u Srbiji i Regionalne kancelarije za saradnju mladih na Zapadnom Balkanu.
- Organizovan neformalni sastanak sa specijalnim savetnikom za mlade premijera Severne Makedonije, Gjorgijem Tasevim, 20. novembra u prostorijama KOMS-a.
- Učešće u realizaciji regionalne konferencije o omladinskoj politici Young People in Western Balkans and Turkey. We need more, u partnerstvu sa Fondacijom Ana i Vlade Divac krajem 2019. godine. Organizacija događaja podrazumevala je saradnju sa 5 organizacija/institucija, a događaju je prisustvovalo više od 100 učesnika/ca širom regiona. KOMS je učestvovao u februaru 2020. godine i na *Young Generations for the New Balkans 2030 Towards Alternative Horizons* – gde je sa donosiocima odluka, diplomatama, civilnim društvom i drugim stejkholderima razgovarano o položaju mladih i procesu pridruživanja regiona Evropskoj uniji.
- Učešće na konferenciji Enlarged meeting of the Joint Council on Youth drafting group charged with drafting a Committee of Ministers' recommendation on protecting youth civil society organisations and young people, and supporting their participation in democratic processes, 15. novembra u Strazburu. Mogućnost učešća KOMS-a u Radnoj grupi Saveta Evrope.
- KOMS je organizovao međunarodni događaj 27. novembra 2019. godine sa predstavnicima širom Evrope. Razmenjena su iskustva i primeri praksi sa 30 omladinskih organizacija, krovnih saveza, predstavnika/ca opština i fakulteta iz država Evrope. Tom prilikom je predstavljen Alternativni izveštaj o položaju i potrebama mladih u Republici Srbiji, najvažniji programi i procesi KOMS-a i najvažniji principi i standardi omladinske politike u Srbiji.
- U toku vanrednog stanja i pandemije COVID-19, od marta 2020. godine, KOMS je u najvećoj meri saradivao sa Mrežom mladih Hrvatske i Vijećem mladih Federacije Bosne i Hercegovine i sa njima je organizovao 7 individualnih onlajn sastanaka kako bi se obezbedila podrška za važne procese i projekte KOMS-a. Imajući u vidu predsedavanje Hrvatske Savetom ministara EU i uloge organizatora EU omladinske konferencije u martu 2020. u Zagrebu, KOMS je u januaru i februaru 2020. održavao redovne sastanke sa Mrežom mladih Hrvatske kako bi obezbedio podršku za učešće država nečlanica Evropske unije u aktuelnom ciklusu EU dijaloga sa mladima. Sa Mrežom mladih Hrvatske, KOMS učestvuje i u programu podizanja kapaciteta za evropske integracije u regionu, te je i iz te perspektive dodatno produbljivana saradnja kroz onlajn sastanke i komunikacije. U avgustu 2020. godine, KOMS je učestvovao na događaju MMH o položaju mladih iz Hrvatske nakon članstva u EU i tom prilikom predstavio najznačajnije rezultate Alternativnog izveštaja 2020.

- KOMS je 27. aprila 2020. godine organizovao onlajn sastanak regionalnih krovnih saveza mladih na kome su učestvovali predstavnici/e Omladinskog sveta Slovenije (Mladinski svet Slovenije) – MSS, Nacionalnog kongresa mladih Albanije – KRK, Crnogorskog omladinskog foruma – COF, Vijeća mladih Brčko diskrikta – VSMBD, Mreže mladih Hrvatske – MMH kao i Vijeća mladih Federacije BiH – VMFBiH. Sastanak je organizovan sa ciljem boljeg umrežavanja krovnih saveza kroz razgovor o trenutnim dešavanjima u omladinskom sektoru u državama regiona u kontekstu COVID-19, kao i potencijalnim načinima za prevazilaženje prepreka u novonastaloj situaciji. Zaključeno je da je svim organizacijama zajedničko to što su većinu svojih planiranih aktivnosti, kako bi one uopšte bile realizovane, reorganizovali ili ih sprovede onlajn. Jedna od prepreka sa kojom se krovni savezi, kao i generalno organizacije civilnog društva suočavaju istaknut je izostanak mera od strane država, a koje se eksplicitno odnose na NVO i veliki broj zaposlenih u njima. Osim u Sloveniji, nigde u regionu nije jasno da li se usvojene mere, poput poreskih olakšica i subvencija koje se odnose na biznis sektor, takođe odnose i na nevladin sektor. Iz tog razloga organizacije civilnog sektora pokrenule su niz inicijativa i peticija kako bi ujedinjeni od svojih vlasti zatražili definisanje položaja organizacija i mera koje se na njih odnose. Savezi su u fokus svog sastanka stavili i položaj svojih organizacija članica, te je kako bi se dodatno ojačali njihovi kapaciteti dogovoreno i organizovanje niza sastanaka i webinaru koji će pokrivati teme od internih dokumenata i uređivanja organizacijskog poslovanja, do EU dijaloga sa mladima, gde će svoje dugogodišnje iskustvo sa organizacijama podeliti predstavnici Mladinskog saveza Slovenije i Mreže mladih Hrvatske sa ostalim savezima u regionu. Osim mapiranja prepreka sa kojima se suočavaju i iznesenih predloga kako se one mogu prevazići, predstavnici organizacija su još izneli i niz predloga i mogućnosti za zajedničko delovanje i jačanje kapaciteta krovnih saveza, a samim tim i poboljšanje položaja mladih, kako u toku pandemije, tako i nakon nje. Takođe, ovaj sastanak je još jednom pokazao solidarnost mladih u region i njihovu potrebu za saradnjom kao i to da su zajednički napori ključni za prevazilaženje krize.
- U maju, članovi/ce KOMS sekretarijata učestvovali su u online programu jačanja kapaciteta organizovanog od strane Cooperation and Development Institute (CDI), koji je bio namenjen partnerskim organizacijama u okviru Platforme za saradnju mladih Zapadnog Balkana (WBYCP). Da bi osigurao efikasne delovanje program je bio usredsređen na jačanje kapaciteta u oblasti organizacionog upravljanja, timbilinga, strateškog planiranja, fandrejzinga, veštine pregovaranja i lobiranja, komunikacija, društvenih mreža i digitalizacije.
- KOMS je realizovao i vebinar sa 2 ključna partnera iz regiona – Mrežom mladih Hrvatske i Krovnom organizacijom mladih Slovenije, na temu EU dijaloga sa mladima i perspektivama za sprovođenje dijaloga na lokalnom nivou. KOMS je 12. juna održao događaj o postojećim okvirima i napretku implementacije EU dijaloga sa mladima u regionu. Sastanku su, pored predstavnika krovnih saveza iz regiona prisustvovali i lokalni koordinatori koji su deo aktuelnog programa Odlučionice kao i predstavnici relevantnih institucija: Ministarstva omladine i sporta i Ministarstva evropskih integracija, kao i predstavnici Nacionalnih agencija: Fondacije Tempus u Srbiji i Agencije za mobilnost i programe Evropske unije iz Hrvatske. Delegacija Evropske unije i EU info centar su prepoznali značaj ovog procesa za evropske integracije regiona i svojim prisustvom i iskustvom doprineli kvalitetnijim zaključcima sa sastanka. Države u regionu su u različitom stepenu razvoja kada je reč o sprovođenju EU dijaloga sa mladima. Kao države članice Evropske unije, Hrvatska i Slovenija imaju dugogodišnje iskustvo u sprovođenju konsultativnog procesa i implementaciji EU dijaloga sa mladima na nacionalnom i lokalnom nivou. Iz ovog razloga, za mlade koji su u procesu implementacije EU dijaloga sa mladima u Srbiji, bilo je veoma važno da čuju iskustva iz regiona, kao i savete kako da se glas mladih u lokalnim sredinama čuje. Članovi krovnih saveza i predstavnici lokalne omladinske

politike iz regiona su preneli svoja iskustva i probleme sa kojima su se susreli u implementaciji EU dijaloga sa mladima. Za sve učesnike je bilo izuzetno značajno da čuju mogućnosti različite primene metodologije EU dijaloga sa mladima, a sve u cilju veće uključenosti i integrisanosti mladih u procese donošenja odluka. Učešće relevantnih institucija u ovoj oblasti pokazuje veliku zainteresovanost da se sinergetskim delovanjem ostvari veći uticaj mladih na rad i funkcionisanje lokalnih zajednica. Neki od najbitnijih zaključaka regionalnog sastanka jeste da je neophodno što više uključivati mlade u procese konsultovanja i donošenja odluka, kao i da je to potrebno raditi na što zanimljiviji način, kako bi se uključio što veći broj mladih osoba. Takođe, u ovom procesu neophodno je imati podršku donosioca odluka kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou. Pored edukovanja i informisanja mladih o prilikama za njih, veoma je važno da donosioci odluka budu svesni značaja uključivanja mladih i uvažavanja njihovih mišljenja za kreiranje politika za mlade. Mlade je potrebno ohrabriti da budu aktivni bez obzira da li su članovi/ce udruženja mladih/za mlade ili su pojedinci koji imaju želju da svoje okruženje menjaju na bolje. Dijalog sa mladima na lokalnom nivou do sada primenjuje 11 lokalnih zajednica širom Srbije, a mreža lokalnih koordinatora raste, s obzirom da je u procesu realizacije program Odlučionice, kroz koji se vrši obuka koordinatora u još 5 lokalnih zajednica, a sa ciljem uspostavljanja kontinuiranog procesa konsultacija između mladih i donosioca odluka u cilju zajedničkog definisanja i sprovođenja politika značajnih za mlade na svim nivoima.

CILJ 2: Unapređenje kapaciteta KOMS i drugih aktera u oblasti omladinske politike kroz razmenu iskustva i primere dobre prakse iz međunarodnog konteksta

REZULTAT 1: Stečena znanja i iskustva kroz međunarodnu saradnju primenjuju se u svakodnevnom radu zarad unapređenja omladinske politike

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Unapređenje rada: Kvalitet dokumenata, politika, procedura i praksi poboljšan je usled razmene iskustava u međunarodnom kontekstu

Kroz međunarodnu saradnju i učešće na goreopisanim događajima, KOMS je unapredio kvalitet više od 20 dokumenata, politika, procedura i praksi u oblasti političke participacije mladih, EU dijaloga sa mladima, bezbednosti mladih, standarda za sprovođenje praksi, izveštavanje ka UN mehanizmima, i drugo. KOMS je pripremio i organizovao studijsku posetu u Severnoj Makedoniji, u saradnji sa Misijama OEBS-a u Srbiji i u Skoplju na temu ljudskih prava mladih i uključivanja omladinskih organizacija u UPR izveštavanje (Univerzalni periodični pregled). Razgovarano je o primerima dobre prakse i izazovima koje je NMSM imao u toku procesa. Unapređeno je znanje o UN mehanizmima zaštite ljudskih prava.

Kroz tematske radne grupe Evropskog omladinskog foruma preko Basecampa, redovno se razmenjuju informacije o trenutnom stanju legislativnog i normativnog okvira u oblasti omladinske politike u državama, kao i drugim praksama i politikama, što KOMS-u omogućava da kontinuirano unapređuje svoja dokumenta i procedure.

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

Krovna Organizacija Mladih Srbije

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

d. Program jačanja kapaciteta

CILJ 1: Unapređenje rada KOMS mreže kroz jačanje organizacionih i komunikacionih kapaciteta

REZULTAT 1: Organizaciona struktura KOMS ima kapacitete za efikasan svakodnevni rad

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Okvir za rad: Na osnovu mapiranih potreba urađena revizija normativnih akata, postojećih politika i procedura i uvedene najmanje 2 nove

KOMS je u ovom izveštajnom periodu ispunio postavljeni indikator i izradio nekoliko dokumenata koja su od važnosti za organizacijski razvoj mreže. Izrađen je program praksi u KOMS-u, koji je nakon prvog ciklusa realizacije unapređen. Izrađene su i interne procedure za rad kancelarije KOMS, Pravila i procedure javnih nabavki u KOMS-u. Radi operacionalizacije Godišnjeg plana rada KOMS-a, organizovano je dvodnevno planiranje članova i članica KOMS tima, 30. i 31. marta 2019. godine u Sremskim Karlovcima, kada je detaljnije isplanirana realizacija godišnjeg plana rada.

KOMS je tokom 2019. i 2020. godine zagovarao zakonsko prepoznavanje prema članu Zakona o mladima. Zarad registracije KOMS-a kao krovnog saveza od maja 2019. godine prikupljane su potvrde organizacija članica o članstvu u KOMS, a radi upisa u APR-u. 20. septembra 2019. godine, Krovna organizacija mladih Srbije predala je dokumentaciju za prepoznavanje KOMS kao nacionalnog krovnog saveza. Na osnovu uslova i procedura predviđenih Zakonom o mladima, dokumentacija je predata Ministarstvu omladine i sporta. Odgovor na ovu inicijativu, Krovna organizacija mladih Srbije dobija u julu 2020. godine, a od 21. jula 2020. godine postaje zakonski priznat krovni savez od strane Ministarstva omladine i sporta u skladu sa članom 14 Zakona o mladima.

2. Kvalitet rada: Na osnovu mapiranih prioritetnih izazova u radu članova/ca organa KOMS, realizovano najmanje 2 obuke

KOMS je ispunio postavljeni indikator i u izveštajnom periodu realizovao više od 5 obuka za jačanje kapaciteta članova/ica organa KOMS. U saradnji sa DW Akademijom, članovi/ice KOMS tima ojačali su svoje kapacitete učešćem na treningu Media & Information Literacy, koji se realizovao od 11. do 15. marta 2019. u Vrnjačkoj Banji. Troje članova/ica KOMS tima podiglo je svoje kapacitete u oblasti medijske pismenosti mladih, novije programske oblasti koju realizuje Krovna organizacija mladih Srbije. KOMS je učestvovao na nekoliko obuka u organizaciji Beogradske otvorene škole za programske partnere, pod nazivom „Jačanje kapaciteta programskih partnera za monitoring i evaluaciju javnih politika“, od 22 - 24. aprila 2019, Radionica „Javno zagovaranje“, 19-21. februar 2020. godine. KOMS je učestvovao i na obuci „Primena zakona o planskom sistemu Republike Srbije“, realizovanoj na Zlatiboru, 16. - 18. decembra 2019. u organizaciji Ministarstva omladine i sporta. Troje zaposlenih u KOMS timu upoznato sa primenom zakona o planskom sistemu.

KOMS je učestvovao i na Western Balkan Youth Cooperation Platform treningu za jačanje kapaciteta koji se održao u aprilu 2020. Tokom trajanja pandemije, KOMS je učestvovao i na 2 treninga o e-learningu koje je organizovala DW Akademija.

3. Podrška: Za svrhu podizanja kvaliteta rada KOMS tim redovno uključio članove/ce ekspertskih radnih tela u okviru mreže

KOMS tim je kroz 2019. i 2020. godinu redovno uključivao članove/ce ekspertskih radnih tela u okviru mreže: alumniste trenersku bazu, Savet za ravnopravnost i inkluzivno društvo, Savet podmladaka političkih partija. Prikupljane su sugestije na aktuelne izazove mreže i pravce strateške orijentacije, ekspertsko mišljenje potrebno za kreiranje budućih politika, stavova, dokumenata i projekata.

U 2019. godini realizovano je proširenje trenerske baze KOMS-a i UO KOMS. Konkurs za trenersku bazu raspisan je u maju 2019. i predvideo je angažovanje trenera/kinja u 11 oblasti: Aktivno učešće mladih u procesu donošenja odluka; Javno zagovaranje i javne politike; Upravljanje projektima; Upravljanje organizacijom; Javni nastup, govorništvo i liderstvo; Zapošljavanje mladih; Medijska pismenost mladih; Bezbednost mladih; Obrazovanje mladih; Ravnopravnost i socijalna inkluzija I Održivi razvoj. Komisija je analizirala pristigle 34 prijave od 23 kandidata/kinja. 20. aprila, komisija je donela odluku o odabiru 14 kandidata/kinja. Inicijalni sastanak novoizabranih članova i članica trenerske baze Krovne organizacije mladih Srbije održan je 16. maja 2019. Sastanak je imao za cilj međusobno upoznavanje trenera i KOMS tima, predstavljanje rada i postojećih procedura u trenerskoj bazi, kao i budućih aktivnosti za koje se predviđa angažovanje baze. Redovno prosleđivani pozivi trenerskoj bazi za aktuelne obuke i mogućnosti za unapređenje saradnje sa mladima i organizacijama. Podržana je kandidatura dvojice trenera trenerske baze: Nenada Maletina i Ivana Živkovića za akreditaciju realizatora programa stručnog usavršavanja u javnoj upravi. Objavljen je Javni poziv za izbor jednog člana i jedne članice za Upravni odbor KOMS. Konkurs je raspisan u trajanju od 8. do 30. aprila 2019. Na osnovu javnog poziva, Upravni odbor je proširen sa 1 novim članom, Urošem Savićem-Kainom.

REZULTAT 2: Kvalitetan rad KOMS zasnovan je na dvosmernoj internoj i eksternoj komunikaciji

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Domet: Uključenost mladih na društvenim mrežama KOMS povećana je za 10%, a broj objava medijima najmanje 200.

KOMS je u potpunosti realizovao ovaj indikator, a o tome svedoče ukupno 488 medijskih objava i procentualni rast Instagram profila od preko 90%, fejsbuka preko 10%. Sprovedene su aktivnosti brendiranja KOMS-a – stvaranja posebnog vizuelnog identiteta za postove na društvenim mrežama. Uvedeno je i praćenje analitike na društvenim mrežama, što je i postalo deo redovnog mesečnog izveštavanja i praćenja. KOMS je organizovao brojne aktivnosti sa ciljem upoznavanja mladih i organizacija sa dosadašnjim radom KOMS-a, poput Otvorenih vrata KOMS, 14. februara. Organizovane su KOMS Info sesije u lokalnim zajednicama širom Srbije. U februaru i martu 2020. godine održane su KOMSultacije u 3 grada, u Nišu, Novom Sadu i Beogradu na nekoliko tema: odnos KOMS-a i organizacija članica, komentar na rad i slično, mišljenje članstva o New Deal procesu, predstojeća Skupština KOMS-a.

KOMS je u izveštajnom periodu radio i na reformisanju sajta. Kreirana je stranica na engleskom, a prevedene su i najvažniji elementi sajta i najrelevantnije vesti. Za publikacije KOMS-a u 2020. godini napravljeni su sažeci koji su prevedeni na engleski jezik. KOMS tim je u maju 2020. godine izvršio migriranje mail naloga sa Google Suite na Microsoft 365.

CILJ 2: Unapređivanje kapaciteta organizacija članica KOMS

REZULTAT 1: Organizacije članice KOMS poseduju kapacitete za kvalitetno sprovođenje aktivnosti kojim doprinose poboljšanju položaja mladih

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. **Oснаživanje:** Najmanje 70% organizacija članica unaprediće svoje kapacitete

KOMS grupa redovno je održavana. Organizacije članice redovno su informisane o važnim konkursima i mogućnostima tokom izveštajnog perioda.

U oktobru 2019. godine objavljen je poziv za program jačanja kapaciteta organizacija članica KOMS-a. Poziv je objavljen na sajtu KOMS i KOMS grupu, a upućivane su i pojedinačne poruke organizacijama članicama putem različitih komunikacionih kanala.

Na osnovu ranijih konsultacija sa organizacijama članicama KOMS-a, **program tromodularnog jačanja kapaciteta** kreiran je kako bi odgovarao na realne potrebe članica KOMS-a. Tri teme koje su KOMS organizacije članice izdvojile kao najbitnije bile su oblasti u kojima je KOMS, zajedno sa trenerskom bazom razvio program obuke. Realizovan je u celosti tromodularni program jačanja kapaciteta organizacija članica KOMS:

- I PreJak trening za dobar branding, od 8. do 10 novembra 2019. u Vrnjačkoj Banji i
- II PreJak trening za fandrejzing realizovan je u Novom Sadu od 22. do 24. novembra 2019. godine
- III modul realizovan je na temu: Administrativno i finansijsko upravljanje organizacijom, od 28. februara do 1. marta 2020. godine u Vršcu za predstavnike/ce organizacija članica KOMS i drugih udruženja mladih i za mlade.

40 organizacija članica unapredilo je svoje kapacitete.

KOMS je tokom trajanja projekta promovisao **primere inovativnih praksi** svojih članica u raznim oblastima društvenog života za mlade. Povećano prisustvo mladih na internetu, usled proglašenja vanrednog stanja i zabrane okupljanja KOMS je iskoristio i ukazivao na brojne aktivnosti i programe koje KOMS organizacije članice nude mladima u svojoj zajednici. Za vreme izveštajnog perioda, KOMS je promovisao 6 primera inovativnih praksi. Sve inovativne prakse KOMS je promovisao na različitim kanalima komunikacije – veb sajtu i društvenim mrežama.

1. Inovativna rešenja i prakse Omladine JAZAS Kragujevac u oblasti reproduktivnog zdravlja mladih. Praksa je bila promovisana na Svetski dan zdravlja.
2. Kao deo lokalne zajednice koja podržava inovativno delovanje, promovisana je d.Čudo škola koja je organizovala onlajn izazov na temu „Kako da (re)dizajniramo iskustvo socijalne interakcije u periodu samoizolacije?“, uz podršku partnera Nordeus Hub, Smart kolektiv i Impakt Huba. ČUDO-19 je zamišljen kao onlajn design thinking sprint koji za cilj ima da okupi multidisciplinarnе timove sačinjene od pojedinaca sa različitim profesionalnim iskustvom. Kroz kreativni proces i primenu design thinking metodologije radiće se na osmišljavanju inovativnog rešenja, uz podršku iskusnih mentora, koji će im biti na raspolaganju tokom celokupnog trajanja sprints.
3. Predstavljena je i praksa "Res Polis" udruženja, pre svega kroz promociju tutorijala "3D modeliranje i osnove dizajna video igrice". Kroz tutorijale su se mladi upoznavali sa osnovnim a kasnije i naprednim alatima za rad u programu, a zatim osnovnim pa naprednim objektima za modeliranje, senčenje, osvetljenje, renderovanje itd. Korišćenje i širenje ovog edukativnog programa, odnosno tutorijala, je besplatno za neprofitne organizacije i fizička lica, uz obaveštenje vlasnika tutorijala "Res Polis".
4. Inovativna praksa i rešenja Udruženja studenata sa hendikepom je takođe bila promovisana, pre svega aktivnosti na temu „Vršnjačko mentorstvo za srednjoškolke sa hendikepom“.
5. Inovativna praksa Centra za omladinski rad - Mobilni omladinski klub, takođe je bila promovisana. Mobilni omladinski klub predstavlja omladinski klub na točkovima, koji već više od godinu dana sprovodi svoje aktivnosti u udaljenim delovima Novog Sada, naseljima Adice i Klisa. Najčešće su to fudbalske radionice, turniri, muzičke, plesne i ekološke radionice, radionice programiranja, a često i žurke, na kojima mladi pred svojim vršnjacima i lokalnom zajednicom izvode svoje nastupe. U periodu karantina MOK je sa mladim volonterima/kama kreirao sadržaj za mlade sa kojima rade na terenu: savete kako da se zaštite od virusa, predloge šta mogu da rade u slobodno vreme dok su kod kuće, itd.
6. KOMS organizacija članica AISEC Serbia promovisala je svoje brojne programe i aktivnosti u oblasti održivog razvoja i ekološke politike, poput: Osvesti Tunis: Sačuvaj morske kornjače. Promovisana je prilika za mlade da tokom šestonedeljne prakse pruže podršku i učestvuju u različitim aktivnostima (nadgledanje procesa očuvanja kornjača, kao i direktna briga o njima, organizovanje edukativnih događaja, čišćenje obala...) direktno utiču na podizanje svesti o važnosti očuvanja podvodnog sveta (Cilj održivog razvoja broj 14 - Život pod vodom) i učešćem u lokalnim projektima doprinesu borbi sa rastućim problemima zagađenja vode i životne sredine.

Predstavljeno i promovisano 6 primera inovativnih praksi KOMS organizacija članica. Objavljena su 10 posta na društvenim mrežama o inovativnim praksama. 9.420 mladih se informisalo o programima i aktivnostima KOMS-ovih članica u raznim oblastima od interesa za mlade.

Data podrška organizacijama članicama na MOS konkursu – Udruženju studenata sa hendikepom, Udruženju za Ujedinjene nacije u Srbiji, Beogradskom centru za ljudska prava i Savezu izviđača Srbije. Ko-apliciranje na projektu sa Udruženjem studenata sa hendikepom i UMRS na poziv - Civil Society Facility Programme 2018 / 1 - Lot 1 - Cultural diversity.

e. Održivi razvoj

CILJ 1: Unapređenje aktivnog učešća mladih u procesima donošenja odluka

REZULTAT 1: Ciljeve održivog razvoja UN i koncept održivosti prepoznaju mladi kao važne u svakodnevnom životu, dok organizacije imaju informacije o važnosti planiranja programa i projekata zarad ostvarivanja Ciljeva održivog razvoja

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Informisanost: Najmanje 100.000 mladih i 100 organizacija informisanih o značaju Ciljeva održivog razvoja

KOMS je u periodu izveštavanja organizovao ili uzeo učešće na nekoliko konferencija koje su imale za cilj informisanje mladih o značaju Ciljeva održivog razvoja i načinima za uključivanje u realizaciju Agende 2030.

U saradnji sa Kancelarijom za mlade Grada Beograda, isplaniran je koncept panela *Mladi i održivi razvoj*, koji je KOMS realizovao u okviru Samita mladih Grada Beograda, a sa ciljem popularizacije Agende 2030 i uloge mladih u realizaciji ciljeva održivog razvoja. KOMS je napravio i spisak potencijalnih govornika/ca i izvršio neophodne pripremne aktivnosti za događaj. Na panelu su učestvovali Fransin Pikap, stalna predstavica programa Ujedinjenih nacija za razvoj u Srbiji, Samedin Rovčanin, v.d. predsednika UO Krovna organizacija mladih Srbije i Marko Vujić, asistent na Fakultetu političkih nauka u Beogradu. 50 mladih i organizacija upoznato sa Agendom 2030 i mogućnostima za uključivanje na tom događaju, a putem društvenih mreža i sajta informisano više od 50.000 mladih o zaključcima sa Samita.

Priprema Foruma omladinske politike otpočela je u januaru 2020. godine, kada su održani sastanci sa ključnim akterima i mogućim partnerima za realizaciju Foruma omladinske politike, pre svega sa Fondacijom Ane i Vlade Divac. Forum omladinske politike je koncipiran kao jednodnevna konferencija koja ima za cilj da spoji različite aktere omladinske politike i mlade, kako bi zajednički došli do novih mehanizama za aktivizam mladih. Ove godine fokus FOP-a jesu ciljevi održivog razvoja i mesto mladih u njima. Konferencija je trebalo da se održi 13. marta u hotelu Mona Plaza u Beogradu a potvrđeno je bilo učešće najviših donosioca odluka predsednice Vlade RS Ana Brnabić, poverenice za ravnopravnost i ministra omladine i sporta, ambasadora Švedske u Srbiji, kao i stalna predstavica UNDP u Srbiji.

Zbog vanrednog stanja koje je proglašeno usled pandemije COVID-19, Forum omladinske politike koji je bio pripremljen i zakazan da se održi uživo u martu je ipak odložen. Ovakvu odluku doneo je tim Krovne organizacije mladih Srbije ne želeći da ugrozi bezbednost učesnika/ca. Svi učesnici/e koji su se prijavili na Forum koji je prvobitno trebao da se realizuje u martu, bili su automatski pozvani da potvrde svoje interesovanje i učestvuju na Forumu. Usled proširenja kapaciteta zbog online održavanja Foruma, otvoren je i novi poziv za sve zainteresovane mlade. S obzirom da su mere prevencije i po okončanju vanrednog stanja bile na snazi, odlučeno je da se Forum omladinske politike održi online putem ZOOM platforme. Forum

omladinske politike je najveća omladinska konferencija za mlade u Republici Srbiji koje je izazvalo veliko interesovanje mladih ljudi. Forum je podeljen bio na dva dana, 10. i 11. maj. Prvog dana Foruma učesnici/e su imali/e priliku da slušaju panel diskusiju na kom su učestvovali: državni sekretar, gospodin Darko Stanić, v.d. predsednik UO Krovne organizacije mladih Srbije, Samedin Rovčanin i menadžerka programa Smart kolektiva, Milica Mišković. Panel diskusija je održana pod nazivom „Mladi i održivi razvoj“. Učesnici/e su nakon prvog dana Foruma omladinske politike dobili materijale/publikacije o ciljevima održivog razvoja kako bi se bolje pripremili za rad u grupama. Među materijalima dobili su i publikaciju koju je izradila Krovna organizacija mladih Srbije pod nazivom: *Autostoperski vodič kroz Ciljeve održivog razvoja*.

Drugog dana Foruma svi učesnici su (prema prethodno napomenutim željama pri popunjavanju upitnika) bili podeljeni u tri grupe prema tri dimenzije ciljeva održivog razvoja: ekonomska, socijalna i ekološka. Svakom grupom facilitirao je po jedan ekspert iz date oblasti. Učesnici su ovim radnim grupama imali priliku da kreiraju konkretne preporuke kako da se mladi uključe u procese. Svaka radna grupa se bavila ciljevima određene dimenzije i podciljevima koji se unutar dimenzije odnose direktno na mlade. U nekim grupama učestvovali su direktno i donosioci odluka kao što je Ministarstvo spoljnih poslova. Na ovaj način ostvaren je dijalog između mladih i donosioca odluka i zajednički rad na unapređivanju postojećih mehanizama za ostvarivanje ciljeva. Na ovaj način učesnici/e su kreirali konkretne preporuke koje će Krovna organizacija mladih Srbije uputiti svim relevantnim institucijama i akterima. Ostvareni su sledeći rezultati: 30.392 mladih obavešteno i upućeno o prvobitno planiranom omladinskom Forumu omladinske politike, 19.989 mladih i drugih zainteresovanih osoba upoznato sa onlajn Forumom omladinske politike i obavešteno o događaju, ukupno 54890 mladih i drugih zainteresovanih informisano o održavanju i temama Foruma omladinske politike, 1.100 pregleda video snimka panel diskusije “Mladi i ciljevi održivog razvoja” na fejsbuku od prvog dana Foruma omladinske politike, na panel diskusiji i u radu po grupama učestvovalo ukupno 151 mlada osoba, kreirane su preporuke od strane mladih u radnim grupama za tri dimenzije Ciljeva održivog razvoja: socijalna, ekonomska i ekološka dimenzija, izrađen promotivni video sa zaključcima sa Foruma, ostvaren zajednički rad mladih i donosioca odluka unutar radnih grupa, kreirana metodologija i program prvog onlajn Foruma omladinske politike, predstavljena je publikacija *Autostoperski vodič kroz ciljeve održivog razvoja*.

Pruženo je partnerstvo Ministarstvu omladine i sporta za realizaciju godišnje omladinske konferencije Ministarstva omladine i sporta pod nazivom „Mladi za održivi razvoj“, kao i realizaciji međunarodnih susreta mladih. Godišnja omladinska konferencija realizovana je od strane Ministarstva omladine i sporta u saradnji sa KOMS, NAPOR i Nacionalne kancelarije za mlade. KOMS je radio na promociji konferencije, v.d. predsednik UO, Samedin Rovčanin je govorio na panelu i bili su prisutni i drugi članovi KOMS-a. Umreženo je više od 10 institucija za realizaciju omladinske politike u Srbiji i regionu.

U februaru 2020. godine održani su sastanci sa UN agencijama za partnerstvo u organizaciji Samita mladih o klimatskim promenama. Međutim, zbog pandemije COVID-19, ovaj događaj je odložen do daljeg.

2. Primena: Prepoznato najmanje 10 uspešnih primera inkorporiranja Ciljeva održivog razvoja u svakodnevnom životu mladih, od kojih je 1 nagrađen

Kako bi ostvario ovaj indikator, KOMS tim je pozvao organizacije da se prijave za Sajam – primeri dobre prakse u ostvarivanju Ciljeva održivog razvoja koji je trebalo da prethodi Forumu omladinske politike. Mapirano je više od 10 primera dobre prakse, koje su promovisane tokom realizacije online foruma. Dodatno, KOMS tim je snimio video tutorijal o Ciljevima održivog razvoja

Nagrada nije dodeljena.

CILJ 2: Unapređenje sistemske brige o mladima i poboljšanje međusektorske saradnje

REZULTAT 1: Institucije uzimaju u obzir položaj i potrebe mladih u toku planiranja i realizacije programa, projekta i aktivnosti kojima se ostvaruju Ciljevi održivog razvoja

Indikatori ostvarivanja rezultata:

1. Doprinos: KOMS učestvuje u svim zasedanjima Međuresorne radne grupe za sprovođenje Ciljeva održivog razvoja

Kako bi ostvario ovaj indikator, KOMS tim je inicirao i učestvovao na brojnim sastancima sa akterima koji učestvuju u Međuresornoj radnoj grupi. Svim članovima Radne grupe upućeni su pozivi za učešće na Forumu omladinske politike. Takođe, KOMS je održao nekoliko sastanaka sa ministarkom bez portfelja zaduženom za demografska pitanja, Slavicom Đukić Dejanović, kako bi izrazio zainteresovanost za učešće u radu Međuresorne radne grupe. Ipak, institucije su ostale pri stavu da ova radna grupa treba da okuplja samo predstavnike/ce institucija i da ne uključuje predstavnike civilnog društva.

Sa međunarodnim agencijama i institucijama je održavana redovna komunikacija i koordinisane su aktivnosti kroz zajedničke sastanke. KOMS je redovno komunicirao sa UNICEF Kancelarijom u Srbiji, UNFPA kancelarijom u Beogradu, GIZ-om i drugim međunarodnim organizacijama.

2. Analiza: Prilikom realizacije programa kojim se ostvaruju Ciljevi održivog razvoja, najmanje 5 programa prepoznaju mlade.

Pored gorepomenutih sastanaka, kako bi osigurao ostvarivanje ovog indikatora i cilja, KOMS je učestvovao u realizaciji upitnika o stanju stvari po pitanju održivog razvoja u Republici Srbiji. Kroz upitnik koji je KOMS popunio za VNR sesiju, prepoznati su programi za mlade koji se prepoznaju u ostvarivanju Agende 2030. Prezentacija VNR izveštaja Republike Srbije održaja je u 2019. godini u Njujorku, a KOMS se u proces uključio uz poršku Evropskog omladinskog foruma i Ministarstva bez portfelja (najpre u saradnji sa koordinatorkom Međuresorne radne grupe).

KOMS je učestvovao i na sastanku sa ekspertskom misijom na temu depopulacije, 10. septembra 2019, na poziv UNDP kancelarije u Beogradu. Ekspertska misija iz Njujorka razgovorala je sa predstavnicima državnih organa, nevladinih organizacija, privatnog sektora radi sticanja uvida u stanje stvari i moguće aktivnosti u vezi celokupnog problema

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

depopulacije – uključujući prirodni priraštaj, emigraciju i imigracionu politiku, kao prvi korak ka razradi mogućeg zajedničkog odgovora.

Kroz realizaciju programa Kultura dijaloga koji se sprovodi kao deo zajedničkog regionalnog programa „Dijalog za budućnost“ koji sprovode UNDP, UNICEF i UNESCO, u partnerstvu sa državnim institucijama u BiH, Crnoj Gori i Republici Srbiji, uz finansijsku podršku Fonda UN-a za izgradnju mira (UN PBF), KOMS je doprineo unapređivanju i ostvarivanju cilja 17 Partnerstvom do ciljeva.

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

3. Ostale tekuće aktivnosti i događaji

KOMS je u toku ovog izveštajnog perioda radio na tome da obezbedi ključne preduslove za neometan rad sekretarijata i celog tima: rešavanje pitanja prostora i nabavka službenog automobila.

Na osnovu objavljenog javnog poziva, KOMS je u 2019. godini pripremio konkursnu dokumentaciju za konkurs Kancelarije za mlade Grada Beograda za dodeljivanje prostorija u Gnezdzu. Kontaktirani partneri KOMS-a radi obezbeđivanja pisama podrške. Pripremljena sva dokumentacija i aplikacija na konkurs podneta u predviđenom roku, međutim do finalizacije konkursa nije došlo. KOMS sekretarijat je 01. jula 2020. godine preselio kancelariju i sada iznajmljuje prostor na Vračaru u Beogradu, na adresi Kralja Milutina 15.

U martu 2019. godine ušlo se u proces nabavke službenog automobila za KOMS, zarad neometane realizacije planiranih aktivnosti, koji je priveden kraju u aprilu 2019. godine.

Na osnovu odluke UO o radu komisije, pristupilo se popisu imovine KOMS-a u martu 2019.

24. marta članica UO, Olga Dević podnela je ostavku iz privatnih razloga. UO KOMS je na strateškom planiranju napravio plan za kooptaciju nedostajućih članova/ica UO.

Nakon proglašenja vanrednog stanja usled pojave virusa COVID 19, aktivnosti koje su planirane se prebacuju na online sadržaj. Takođe, sprovodi se reorganizacija aktivnosti i projekata. Planirane su nove aktivnosti prilagođene novonastaloj situaciji.

Krovna Organizacija Mladih Srbije

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

4. Vidljivost Krovne organizacije mladih Srbije

Kako bi podigao vidljivost organizacije KOMS koristi interne i eksterne kanale komunikacije. Ova komunikacija se, u skladu sa kanalima, bazira na nekoliko glavnih pravaca širenja vidljivosti:

1. Interno prema organizacijama članicama
2. Interno prema alumni Savetu
3. Eksterno prema omladinskom sektoru
4. Eksterno prema javnosti zainteresovanoj za omladinski sektor
5. Eksterno prema široj javnosti

U zavisnosti od toga kome se obraća, KOMS koristi sledeće kanale komunikacije:

- Zvanična Internet stranica koms.rs
- Internet stranica dijalog.rs

- Interna mejling lista „Članstvo“
- Interna mejling lista „Alumni“
- Mejling lista „KOMS grupa“

- Instagram nalog „komsmladi“
- Facebook stranica „Krovna organizacija mladih Srbije“
- Twitter nalog „KOMSmjadi“
- LinkedIn stranica „Krovna organizacija mladih Srbije“

- YouTube kanal „KOMS mladi“
- YouTube kanal „Hiljadu Zato“

- Saopštenja za javnost
- Konferencije za medije
- Dopisi, pozivi i najave za medije

Statistika i analitika za period mart 2019. – avgust 2020.

I Zvanična Internet stranica koms.rs

Na početku je važno napomenuti da do marta 2019. godine sajt koms.rs nije imao aktiviranu „Google analitiku“ zbog čega je teško precizno proceniti bilo kakve rezultate pre ovog perioda sa kojima bi bilo moguće uporediti rezultate iz ovog izveštajnog perioda.

- Ukupan broj korisnika: **40.314**
- Ukupan broj sesija: **59.543**
- Prosečan broj sesija prema mesecu: **3.308**
- Ukupan broj posećenih stranica: **112.184**
- Prosečan broj posećenih stranica prema mesecu: 6.232
- Najviše izvora sesija: Društvene mreže (17.195); Google pretraga (14.250)
- Najzastupljenije države: Srbija (79.87%), SAD (4.49%), države iz regiona (do 4%)

Najposećenije stranice (bez početne):

1. Prijave za Školu za YouTubere – 9.409 poseta
2. O nama – 2.679 poseta
3. Ko su KOMS članice? – 2.168 poseta

II Internet stranica dijallog.rs

Ukupan broj korisnika: **20.491**

Ukupan broj sesija: **52.679**

Prosečan broj sesija prema mesecu: **2.927**

*Osnovni podaci o Internet stranici dijallog.rs su izvučeni iz samog naloga na platformi WordPress. Google analitika se na sajtu dijallog.rs ne koristi iz etičkih razloga, zbog čega izostaju ostali podaci.

III Instagram nalog komsmladi

- Ukupan broj pratilaca: **3144**
- Ukupno stečenih pratilaca: **1508**

- Procentualno rast profila: **92%**

S obzirom na to da je nalog komsmladi otvoren 30. januara 2013. godine, period od marta 2019. do avgusta 2020. je period sa najvećim rastom Instagram naloga. Prosečan rast profila do marta 2019. je iznosio 22.4 pratioca mesečno, dok u ovom periodu iznosi 83.7, što je ukupan trend podiglo na 34.5.

Što se tiče strukture pratilaca, prosečan uzrast pratilaca je sa 29 godina smanjen na 27, što je značajno, s obzirom na to da Instagram jeste kanal koji služi za obraćanje mlađoj ciljnoj grupi. Takođe, zastupljenost pratilaca iz Srbije je povećana sa 84% na 87%. Odnos zastupljenosti prema polu je ostao na odnosu 38% muškarci i 62% žene.

- Ukupan domet objava: 252.386
- Ukupan broj objava: 211
- Prosečan domet po objavi: 1196
- Ukupno ostvarenih interakcija: 22.554
- Prosečan broj interakcija po objavi: 107
- Prosečna stopa interakcije: 9%

Važno je napomenuti da su neke od objava na Instagramu u ovom periodu preuzete od medija za njihova online izdanja, kao što su: Danas, EWB, Kossev...

IV Facebook stranica Krovna organizacija mladih Srbije

- Ukupan broj pratilaca: 13.233
- Ukupno stečenih pratilaca: 1.548
- Procentualno rast profila: 13%

Prosečan rast stranice od marta 2019. do avgusta 2020. iznosi 86 novih pratilaca mesečno. Njihova struktura je takva da prosečan pratilac ima 31 godinu, što je isti prosek kao na početku marta 2019, dok je zastupljenost pratilaca iz Srbije porasla sa 79% na 82.5%. Odnos muškaraca i žena je ostao na 36% - 64%.

- Ukupan domet objava: 1.042.421
- Ukupan broj objava: 322

- Prosečan domet po objavi: 3237
- Ukupno ostvarenih interakcija: 70.063
- Prosečan broj interakcija po objavi: 218
- Prosečna stopa interakcije: 6.7%

V Twitter nalog KOMS mladi

Što se tiče naloga na Twitteru na njemu je smanjen intenzitet sadržaja, u skladu sa aktivnostima KOMS, političkom i društvenom situacijom.

- Ukupno pratilaca: 5630
- Ukupno impresija u ovom periodu: 187.069

VI LinkedIn stranica Krovna organizacija mladih Srbije

LinkedIn stranica KOMS postoji godinama unazad, međutim dugo je bila neaktivna. U 2020. je ponovo pokrenuta i polako prikuplja svoje pratiocce. Ova stranica još uvek nije dala značajne rezultate, ali verujemo da će se kroz vreme razviti.

Ukupno pratilaca: **356**

VII YouTube kanal KOMS mladi

- Ukupno pratilaca: 196
- Ukupno pregleda: 24.302

YouTube kanal KOMS mladi pokazao se izuzetno korisno kada su u pitanju video tutorijali, webinar i slični sadržaji. Kroz ovaj kanal je značajna količina sadržaja emitovana u toku vanrednog stanja 2020. godine. Takođe, kreirana je i emisija na principu dvougla pod nazivom „Dva lica“ koja se bavi temama od važnosti za mlade.

- Ukupno objavljenog sadržaja u periodu od marta 2019. do avgusta 2020: 65
- Edukativni video tutorijali: 20

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

- Edukativni webinar: 14
- Dva lica: 7

VIII YouTube kanal Hiljadu Zato

Ovaj kanal je tek osnovan u avgustu 2020. godine. Njegov cilj jeste da na inovativan način približi vrednosti KOMS najmlađim mladima. Kanal je koncipiran tako da devet poznatih YouTubera i marketing stručnjaka/kinja kreiraju sadržaj za najmlađe mlade uz konsultovanje KOMS tima, KOMS platforme vrednosti i slično.

IX KOMS u medijima

Prethodnih godinu i po dana KOMS je u medijima bio verovatno prisutniji nego ikada ranije. Dva Alternativna izveštaja o položaju i potrebama mladih, Monitoring izborne kampanje, Škola za YouTubere, saopštenja, itd. Ovo su samo neki od razloga zašto su se mediji dodatno interesovali za rad KOMS u ovom periodu.

- Mart 2019: 7 medijskih objava, gde je najznačajnija objava lista Politika o „Vote 16“
- April 2019: 18 medijskih objava, među kojima su i Politika, BBC, Blic, TV Šabac
- Maj 2019: 16 medijskih objava, među kojima su Oblakoder, RTV, Portal Mladi
- Jun 2019: 9 medijskih objava, gde je ponovo najznačajniju temu obradio list Politika u vezi sa vezom između sve kasnijih odlazaka u penziju i sve manje radnih mesta za mlade
- Jul 2019: 8 medijskih objava, uglavnom portala iz omladinskog sektora
- Avgust 2019: 115 medijskih objava, uglavnom u vezi Dana mladih i prezentovanja Alternativnog izveštaja. Od medija najznačajniji su RTS, N1 online i TV, Danas, Politika, Nedeljnik, Tanjug, Beta, RTV, NUNS, Blic, DW, Pink, Happy... uz značajan broj portala iz regiona.
- Septembar 2019: 17 medijskih objava, gde je najznačajniji tekst Blic-a podeljen u dva dela o Alternativnom izveštaju.
- Oktobar 2019: 14 medijskih objava, uključujući Danas, Slobodnu Evropu, Happy, O Radio, Local press...
- Novembar 2019: 12 medijskih objava, među kojima su najviše omladinske redakcije
- Decembar 2019: 37 medijskih objava, uglavnom usmerenih na dijalog mladih sa premijerkom. O ovom događaju izvestili su između ostalog i N1, Danas, Blic, Kurir, RTV, Pink, Nedeljnik...

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

- Januar 2020: 31 medijska objava, u najvećoj meri su usmerene na Školu za YouTubere. Ova tema je bila zanimljiva i redakcijama PC Press i Nova ekonomija, osim toga, istraživanje „Mladi u medijskom ogledalu“ i pominjanje KOMS od premijerke privukli su pažnju Danasa, RTV, Nedeljnika...
- Februar 2020: 32 medijske objave, najvećim delom usmerene na razgovore koje je KOMS vodio sa Vladom Srbije u vezi sa subvencijama za rešavanje stambenog pitanja mladih i obraćanje generalnog sekretara KOMS na konferenciji „Originalni razgovori“.
- Mart 2020: 29 medijskih objava, uglavnom usmerenih na Monitoring izborne kampanje koji je KOMS sproveo.
- April 2020: 6 medijskih objava, od kojih je najznačajniji tekst na portalu EWB
- Maj 2020: 20 medijskih objava, najviše u vezi sa saopštenjem koje je KOMS objavila povodom zloupotrebe mladih u političke svrhe.
- Jun 2020: 22 medijske objave, ponovo je tema bio Monitoring izborne kampanje, ovoga puta objavljeni su rezultati.
- Jul 2020: 15 medijskih objava, između ostalog prenesene su najave Alternativnog izveštaja sa Instagram naloga komsmladi, kao i rezultati analize MOS konkursa.
- Avgust 2020: 80 medijskih objava, većinski su usmerene na objavljivanje novog Alternativnog izveštaja. O ovome su izvestile sve televizije sa nacionalnim frekvencijama, kao i portali, štampani i kablovski mediji poput: N1, Danas, Noizz, Politika, Nova S...

Ukupno medijskih objava: **488 zabeležene**

Televizijska gostovanja i prilozima: N1, RTS 1, RTV, RTV 2, O2/B92, Pink, Happy, KCN, Koreni, TV Šabac i mnoge lokalne televizije.

Kada se sagleda celokupna slika, KOMS bi trebalo da teži nastavku razvoja Facebook, Instagram i YouTube platformi kao i do sada jer su se pokazale uspešno, dok bi LinkedIn i Twitter trebalo pojačati u budućnosti. Takođe, trenutna dinamika objavljivanja publikacija, saopštenja i sl. daje jako dobre rezultate u medijima.

5. Sekretarijat i konkursi za radna mesta

U trenutku podnošenja ovog izveštaja, sekretarijat Krovne organizacije mladih Srbije čine:

- **Stefan Đorđević**, na poziciji generalnog sekretara
  - angažovan prema Ugovoru o radu do 31. marta 2021.
- **Miljana Pejić**, na poziciji menadžerke programa
  - od 1. marta 2019. angažovana prema Ugovoru o radu na neodređeno
- **Milica Borjanić**, na poziciji asistentkinje programa
  - od 1. maja 2020. angažovana prema Ugovoru o radu na neodređeno
- **Anja Jokić**, na poziciji asistentkinje programa
  - od 1. avgusta angažovana prema Ugovoru o radu do 31. decembra 2020.
- **Mina Dobrijević**, na poziciji asistentkinje za finansije i administraciju
  - od 1. jula angažovana prema Ugovoru o radu do 31. decembra 2020.
- **Milja Zdravković**, na poziciji programske asistentkinje za komunikacije i odnose sa javnošću
  - od 1. avgusta angažovana prema Ugovoru o radu do 31. decembra 2020.
- **Filip Vulović**, na poziciji praktikanta za program
  - angažovan prema Ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova preko omladinske zadruge do 10. decembra 2020.
- **Slavoljub Trišić**, na poziciji praktikanta za finansije i administraciju
  - angažovan prema Ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova preko omladinske zadruge do 10. decembra 2020.

Angažman u KOMS-u na pola radnog vremena ima i **Nikola Ristić**, na projektnoj poziciji menadžera društvenih mreža i komunikacija do 31. decembra 2020. godine.

Veliki izazovi u angažovanju ljudskih resursa i zadržavanju istih u sekretarijatu KOMS-a uzrokovani su, sa jedne strane projektnim, a ne programskim finansiranjem i dinamikama realizacije projekata koje nisu izvesne i često nije bilo moguće planirati angažmane na duže vremenske periode sa izvesnošću početka i kraja angažmana. 2019. godina protekla je u velikoj finansijskoj neizvesnosti budući da je kasnila uplata sredstava na projektu Dijalog mladih sa premijerkom a projekat Ministarstva omladine i sporta počeo je sa velikim zakašnjenjem u odnosu na planiranu realizaciju (umesto u martu, projekat je otpočeo u decembru). Situacija se ponovila i u 2020. godini kada su sredstva OPENS-a neočekivano sa 3 miliona umanjena na 686.629,77 RSD. Takođe, projekat Ministarstva omladine i sporta otpočeo je u specifičnim okolnostima uz smanjenje meseci realizacije projekta i kratke rokove za početak realizacije. Ovakve okolnosti uzrokovale su malo interesovanje za prijavljivanje na otvorene radne pozicije u sekretarijatu KOMS-a. Pripremljeni su i raspisani konkursi za 3 pozicije u sekretarijatu u oktobru 2019. Konkurs je trajao od 1. do 11. oktobra, nakon čega je komisija održala intervju u periodu od 15. do 23. oktobra 2019. godine. Na osnovu preporuke komisije, nisu zaposlena nova lica na traženim pozicijama koordinatora/ki. Umesto koordinatorskih pozicija, angažovana su lica koja su prošla program prakse na asistentkim pozicijama izuzev pozicije za finansije i administraciju. Na poziciji asistenta za finansije i administraciju u od 25. novembra 2019. do 30. aprila 2020. angažovan je Isein Fetoski.

U oktobru su sprovedeni razgovori sa zaposlenima koji su potpisali sporazumni raskid ugovora sa KOMS-om, Bobanom Stojanovićem i Milošem Jovanovićem. Zarad unapređenja prakse odnosa sa zaposlenima, kao i onima sa kojima se, iz bilo kog razloga, prekida radni odnos u KOMS, UO KOMS Check out komisija je formirana sa mandatom da kroz jednodnevni intervju razgovara o ključnim postignućima i izazovima sa kojima se određeni zaposleni suočavao, kao i preporukama za unapređenje koje bi služile za sveobuhvatno povećanje efektivnost i kvaliteta rada. Izveštaj komisije urađen je i dostavljen 25. oktobra 2019. godine.

Zbog pomenutih dugogodišnjih izazova angažovanja ljudskih resursa u KOMS-u, ojačan je program praksi u KOMS-u i danas su angažovane osobe u KOMS-u one koje su prošle program prakse. Ovaj sistem pokazao se kao adekvatan način regrutovanja ljudskih resursa. KOMS je ovim programom počeo da dugoročno ulaže u ljudske resurse a ovakav sistem angažovanja pokazao se kao adekvatan u suočavanju sa izazovima projektnih ciklusa i same finansijske dinamike KOMS-a. Potrebno je da isti dobije adekvatniji okvir u dokumentima KOMS-a, pre svih u Sistematizaciji KOMS-a. Praktikanti Nikola Ristić i Milica Borjanić su 1. novembra 2019. godine bili raspoređeni na pozicijama asistenta za komunikacije i odnose sa javnošću i asistentkinje programa. KOMS je na osnovu predašnjeg ciklusa i iskustva u sprovođenju prakse, kreirao novi program i konkurs za odabir praktikanata/kinja u 2 tematske oblasti: program i finansije i administracija. Konkurs je bio otvoren od 13. do 24. novembra 2019. godine, nakon čega je komisija analizirala pristigle prijave i organizovala drugi krug selekcionog procesa – intervju sa 10 najbolje ocenjenih kandidata/kinja. 30. novembra, selekciona komisija donela je odluku da odabere 3 kandidatkinje za program prakse tokom trajanja projekta: Milju Zdravković, Minu Dobrijević i Anju Jokić. Nakon uspešno završenog programa prakse, Mina Dobrijević je 1. jula 2020. raspoređena na poziciji asistentkinje za finansije i administraciju, Anja Jokić i Milja Zdravković na poziciji asistentkinje programa. Novi konkurs za program prakse sproveden je u julu 2020. godine.

KOMS je zahvaljujući ovakvom načinu ulaganja u resurse obezbedio višestruko uvećanu aktivnost na svim poljima, više projekata (po prvi put od osnivanja KOMS istovremeno sprovodi dvocifren broj projekata), veću vidljivost (najveći procentualni rast poseta, objava u medijima i domet na društvenim mrežama) i bolji odnos sa donatorima i partnerima. O tome svedoči i godišnji izveštaj o radu KOMS-a.

Veliki uzrok demotivacije zaposlenih u KOMS-u predstavlja neadekvatan odnos sa članovima i članicama UO, nedovoljno razumevanje i razdvajanje strateških od operativnih dužnosti, neadekvatna komunikacija sa zaposlenima od strane pojedinačnih članova i članica UO kao i obratno, isključivanje i nedovoljno i neadekvatno praćenje procesa i slično. Česta artikulacija ličnih stavova i zapažanja i predstavljanje istih kao kolektivnih takođe je negativno uticala na radne procese i aktivnosti u KOMS-u. Sve ovo upućuje na potrebu za kreiranjem boljih odnosa unutar organa, više edukativnih aktivnosti novih lica u KOMS-u kao i redefinisane strateških dokumenta kako bi funkcionisanje KOMS-a bilo moguće i uz što jasnije razdvajanje pozicija i uloga.

Od presudne važnosti za dalji rad KOMS-a je da program prakse integriše u svoja dokumenta kao i da bolje definiše poziciju zaposlenih osoba u sekretarijatu, kao i njihova prava i dužnosti. Takođe, da realno sagleda mogućnosti svih organa kako bi angažovane osobe imale dovoljno prostora da svoje znanje uposle u najboljem interesu KOMS-a. Potrebno je i realno sagledati mogućnosti članova i članica svih organa u okviru svog volonterskog angažmana i njihove kapacitete upravljanja baš kao i mogućnosti članova Sekretarijata da prate strateške procese u nedostatku kapaciteta članova UO.

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

Važno je graditi narativ poverenja i saradnje a ne odnos poslodavac radnik na nivou KOMS TIM-a pa će se u narednom periodu dodatni napori i resursi ulagati kako bi se izazovi u saradnji unutar KOMS-a na adekvatan način artikulisali i prevazišli uz međusobno poštovanje i uvažavanje pozicija, uloga i odgovornosti.

KOMS sekretarijat je zbog proglašenja vanrednog stanja radio od kuće od 15. marta do 1. jula 2020. godine.

Krovna Organizacija Mladih Srbije

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

6. Rad upravnog odbora

Drugu godinu mandata Upravni odbor Krovne organizacije mladih Srbije (u daljem tekstu UO KOMS) započeo je u sastavu od 6 članova i članica i to:

7. Samedin Rovčanin, v.d. predsednika UO KOMS
8. Saša Stojanović, članica UO KOMS
9. Bogdan Rašić, član UO KOMS
10. Igor Stojilović, član UO KOMS
11. Jelena Mitrović, članica UO KOMS

Upravni odbor KOMS-a radio je u skladu sa svojim ovlašćenjima utvrđenim Statutom KOMS-a i Pravilnikom o radu KOMS-a, a na način bliže uređen Poslovnikom o radu KOMS koji je usvojen u toku prve godine mandata. U izveštajnom periodu za 2019. godinu održano je ukupno 24 sastanka Upravnog odbora KOMS. Članovi i članice UO KOMS su prisustvovali na preko 40 događaja u zemlji i inostranstvu i održali 5 sastanka sa predstavnicima/ama resornog ministarstva od kojih 3 sa ministrom, prisustvovali jednoj sednici Saveta za mlade Vlade Republike Srbije, održali 2 sastanka sa ministarkom bez portfelja zaduženom za demografiju i populacionu politiku, održali jedan sastanak sa Srpskom akademijom nauka i umetnosti kao i 3 sastanka sa predstavnicima/ama drugih partnerskih krovnih asocijacija mladih u zemlji. Upravni odbor KOMS je održavao sastanke i aktivnu prepisku i sa krovnim savezima mladih iz regiona.

Kao dva najvažnija strateška cilja KOMS-a, Upravni odbor je definisao priznavanje KOMS-a kao krovnog saveza u skladu sa članom 14. Zakona o mladima, i razvoj partnerskog odnosa sa institucijama u cilju unapređenja položaja mladih.

U martu mesecu 2019. održan je dvodnevni sastanak organa na kome je prisustvovalo više članova i članica organa i sekretarijata KOMS. Na sastanku je detaljno izvršena operacionalizacija Godišnjeg plana rada za 2019. godinu.

U periodu nakon pomenutog sastanka, UO KOMS bio je posvećen radu na ostvarivanju ciljeva iz Godišnjeg plana rada za 2019. godinu, kroz održavanje redovnih i vanrednih sastanaka na kojima su razmatrani pristigli upiti i zahtevi za partnerstva, projektni predlozi, saradnja sa institucijama. Aktivnosti KOMS-a bile su usmerene na analizu mogućnosti za revidiranje normativnih okvira Zakona o mladima i Zakona o volontiranju, određivanje strateških prioriteta, saradnju sa partnerima i tekuća pitanja partnerstava i redovnih upita.

Neposredno nakon održavanja Skupštine članica UO Olga Dević podnela je ostavku na mesto članice UO KOMS. Na sastanku je obavestila UO da joj druge obaveze koje se tiču školovanja i usavršavanja ne ostavljaju dovoljno vremena da se posveti svom angažmanu u Upravnom doboru. UO KOMS je održao nekoliko sastanaka tima nakon ostavke Olge Dević kako bi razmatrao novu dinamiku rada UO KOMS koji je postao petočlan i izvršena je preraspodela zaduženja za praćenje programa i procesa, a ostavljen je prostor za novog člana ili članove UO ukoliko dođe do procesa kooptacije.

U skladu sa Statutom i Pravilnikom o radu KOMS-a, a nakon konsultovanja Nadzornog odbora, raspisan je javni poziv za izbor 2 člana/ice Upravnog odbora. UO je doneo Odluku o formiranju Komisije za izbor 2 člana/ice UO u čiji sastav su ušli

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

predstavnicima organa i alumnista KOMS-a. Komisija je predložila Upravnom odboru imenovanje 2 kandidata za članove Upravnog odbora, a nakon detaljne analize predloženih kandidata UO je izglasao Uroša Savića Kaina za člana Upravnog odbora.

Na početku prve godine mandata kao jedan od ključnih prioriteta rada Upravnog odbora i čitavog KOMS tima definisan je proces prepoznavanja KOMS-a kao krovnog saveza, za šta su se uslovi za konkretnije aktivnosti stekli tek u okviru druge godine mandata. Nakon osam godina postojanja stekli su se uslovi da se započne sa ispunjavanjem formalnih uslova propisanih Zakonom o mladima. U toku sprovođenja ovog procesa imali smo pomoć i podršku od organizacija članica koje su dostavile neophodnu dokumentaciju, a podršku je u komunikaciji sa Upravnom odborom pružio i Evropski omladinski forum. Procesom pripreme i predaje dokumentacije je koordinirao UO uz podršku Sekretarijata. U septembru mesecu KOMS tim je zvanično predao celokupnu dokumentaciju i svoj zahtev Ministarstvu omladine i sporta.

U toku 2019. godine Upravni odbor je pokrenuo i kreiranje nove vizije omladinske politike i izradio dokument sa setom konkretnih i praktičnih preporuka radi postizanja višeg kvaliteta u sprovođenju aktivnosti subjekata omladinske politike. U kreiranju ove platforme KOMS tim se oslanjao na relevantna dokumenta, Nacionalnu strategiju za mlade i relevantna istraživanja i izveštaje o položaju mladih. Inicijativu su prihvatile Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada i Nacionalna asocijacija Kancelarija za mlade kao i Ministarstvo omladine i sporta, te se ova inicijativa našla i u njihovim planovima aktivnosti.

Tokom druge godine mandata članovi/ice UO učestvovali su u radu više međuresornih radnih tela i komisija, između ostalog u Komisiji za izbor omladinskog delegata Republike Srbije u Regionalnoj kancelariji za saradnju mladih i radu OCD Resurs centra. Upravni odbor KOMS je aktivno učestvovao na Skupštini Evropskog omladinskog foruma održanoj u Briselu u aprilu mesecu ali i na događaju Saveta ministara EU koji se bavio smanjivanjem prostora za delovanje organizacija civilnog društva.

U maju mesecu UO KOMS je poučen iskustvom sa prethodne Skupštine doneo Odluku o formiranju Komisije za prijem i reviziju članstva sa precizno utvrđenim mandatom Komisije. Poziv za potencijalne članice bio je otvoren tokom čitave godine.

U toku svog mandata UO je primetio loše međuljudske odnose u okviru KOMS organa, zabrinjavajuće nizak nivo kulture komunikacije među organima, sporadičnu neaktivnost pojedinih članova i članica UO, te neizvršavanje odluka UO od strane Sekretarijata u skladu sa čim je donosio odgovarajuće mere. Istovremeno, UO KOMS se osvrtao na nedostatak razumevanja razlikovanja operativnih od strateških uloga od strane sekretarijata i Upravnog odbora.

Izazovi koje je UO KOMS imao su: neefikasna komunikacija sa organizacijama članicama, nedovoljno razumevanje uloga i pozicija od strane članova i članica UO KOMS, pitanje sporadičnosti u aktivnosti članova i članica UO KOMS i nedovoljan stepen razlikovanja strateških od operativnih odluka, što je izazov zajednički i za druge organe.

Kao rezultat Dijaloga mladih sa premijerkom, prvog događaja u kome su mladi mogli da slobodno razgovaraju o bitnim temama sa najvišim predstavnicima izvršne vlasti, Upravni odbor KOMS je učestvovao u sastancima u kabinetu premijerke povodom dve teme: podrška stambenom osamostaljivanju mladih i poboljšanje usluga i servisa na lokalnu. Upravni odbor je definisao i strateške pravce orijentacije u komunikaciji sa premijerkom a to su: mladi u ustavu, rešavanje pitanje stambene

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

podrške mladima, podrška novoj viziji omladinske politike i zagovaranje da se dijalog mladih sa kabinetom premijera nastavi u godinama koje dolaze ali i da se proširi na nivo resornih ministara.

Upravni odbor je aktivno zastupao KOMS u sredstvima javnog informisanja i autentično prenosio i afirmisao stavove grupisane oko odluka Upravnog odbora i stavova organa, ali i bazirane na vrednostima KOMS. Utisak je Upravnog odbora budući na intenzitet prisustva u javnosti, da je ovim omogućeno brendiranje KOMS-a kao značajnog autoriteta za pitanja mladih u zemlji.

Upravni odbor je organizovao sastanke Saveta za ravnopravnost i inkluzivno društvo KOMS.

Početak 2020. godine obeležila je sporadična neaktivnost pojedinih članova i članica UO, te neravnomerno preuzimanje procesa od strane članova i članica UO koji su ostali aktivni. UO konstatuje da je najveći izazov u radu UO KOMS bio što pojedini članovi nisu bili prisutni mesecima, ili su bili prisutni na sastancima i aktivnostima ali nisu davali nikakav doprinos, pa su drugi članovi morali da preuzimaju njihove obaveze. Na početku 2020 godine UO pruža logističku pomoć Sekretarijatu u organizaciji originalno Skupštine i učestvuje u izradi Godišnjeg plana rada za 2020 godinu kao i priprema za organizaciju Foruma omladinske politike-najznačajnijeg godišnjeg događaja u sektoru, gde je bilo najavljeno i prisustvo premijerke.

U martu mesecu član UO Bogdan Rašić je podneo ostavku na mesto člana Upravnog odbora navodeći problem u odnosu sa Sekretarijatom i nemogućnost da se ti problem reše kao primarni razlog.

Upravni odbor je u skladu sa Statutom doneo odluku o raspisivanju VIII redovne Skupštine KOMS, a predsednik Skupštine KOMS je sazvao skupštinu. Usled izbijanja pandemije virusa KOVID-19, Skupština KOMS je morala biti odložena za neodređeni datum u budućnosti, kada epidemiološka situacija to bude dozvolila.

Upravni odbor konstatuje da je najveći broj aktivnosti KOMS-a u pomenutom periodu realizovan onlajn.

Upravni odbor je primio upit povodom situacije pojave logoa titule OPENS-a 2019 na reklamnom pamfletu Srpske napredne stranke u Novom Sadu. Upravni odbor je službeno kontaktirao Evropski omladinski forum i druge uključene aktere, i o njihovim odgovorima obavestio javnost.

Upravni odbor je sačinio saopštenje za javnost povodom demonstracija ispred Skupštine Srbije u julu 2019. godine, i najoštrije osudio nasilje primenjeno prema mladima od strane službenih lica i pozvao aktere da se od nasilja suzdrže.

Upravni odbor konstatuje da je član UO Igor Stojilović 22. jula 2020. godine podneo ostavku.

Upravni odbor je sa generalnim sekretarom učestvovao na sastanku sa Ministrom omladine i sporta na kome je predočena neprihvatljivost da se na konkursima Ministarstva omladine i sporta sredstva za realizaciju projekata dodeljuju organizacijama koje su osnovane neposredno pred ili u toku konkursa.

Upravni odbor je dobio poziv da učestvuje u Radnim grupama za izmene i dopune Zakona o volontiranju, i izmene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti.

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682

KROVNA ORGANIZACIJA MLADIH SRBIJE

Upravni odbor je doneo zaključak, budući da se nisu stekli uslovi da se održi Skupština KOMS, da se operativni kapaciteti KOMS-a usmere ka realizaciji GPR za 2019. godinu, odnosno da se aktivnosti iz GPR za 2019. godinu realizuju do daljnjeg i u 2020. godini.

Upravni odbor je u 2019. i 2020. godini upućivao nekoliko upita ka Nadzornom odboru, za tumačenje dokumenata i utvrđivanje kršenja odredaba Statuta, Pravilnika o radu i drugih opštih akata KOMS-a.

Odnos sa Generalnim sekretarom: Upravni odbor konstatuje da u svom radu nije imao potpunu i adekvatnu podršku Generalnog sekretara, na načine na koje je to predviđeno Statutom i Pravilnikom o radu.

Upravni odbor konstatuje da je na osnovu upita UO, Nadzorni odbor u zapisniku sa sastanka od 15.03. utvrdio da je generalni sekretar odgovoran što nije UO uključio u projektne konsultacije i opomenuo da nedostatak komunikacije može imati dugoročne i nesagledive posledice na odnose između organa KOMS. Istim zapisnikom je konstatovano da su prekršene vrednosti KOMS-a, kao i Statuta i Pravilnika o radu KOMS.

Upravni odbor konstatuje da je na osnovu upita UO, Nadzorni odbor u zapisniku sa sastanka od 15.09. konstatovao da je Generalni sekretar KOMS prilikom angažovanja i potpisivanja ugovora sa licima u KOMS, bez znanja i saglasnosti UO i bez javnog konkursa, prekršio Statut KOMS. Istim zapisnikom se konstatuje da je tim činjenjem došlo do zloupotrebe kriznog menadžmenta.

Na svim sastancima UO KOMS vođeni su zapisnici sa najvažnijim zaključcima. Sve odluke Upravnog odbora KOMS unete su u delovodnik i elektronsku arhivu KOMS za institucionalno pamćenje i dalju upotrebu u KOMS-u.

Krovna organizacija mladih Srbije
a: Kralja Milutina 15, 11000 Beograd
e: office@koms.rs, w: www.koms.rs
PIB: 107122325, MAT.BR: 28050682